

Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!

AMERICAN HOME

MOVINA

NEWSPAPER

Serving in Ohio and nationwide over 150,000 American Slovenians

AMERISKA DOMOVINA, NOVEMBER 9, 1995

ISSN Number 0164-68X

50c

Vol. 97 - No. 44

(USPS 024100)

Cultural Center Grand Opening

The Slovenian Cultural Center in Lemont, IL is announcing the dates of November 18-19 for the Celebration of Slovenian Unity and the grand opening weekend.

All Slovenians, their families and friends, and all representatives of communities and organizations are invited to attend. "We will try to do everything we can to make everyone happy and proud," said Martin Hozjan, SCC President. "A large committee is now hard at work making all the arrangements, and we welcome everyone with ideas and a volunteer spirit to join us."

A preliminary press conference is scheduled at 11 a.m. on November 18 where honored guests, dignitaries and board members of the Center will be present.

A 2 p.m. flag-raising and ribbon-cutting ceremony follows. Trustees of the Village of Lemont will be present. Members of VFW Cantigny Post 367 of Joliet, IL, under the direction of Commander Mel Trager, will present the flags.

Attending the ceremony will be dignitaries from Slovenia, leaders from surrounding communities, and Slovenian people from the Chicagoland area and from numerous Slovenian communities in the U.S. and Canada.

Following the opening ceremonies, all persons are welcome to browse the many booths and displays, artwork on the walls by Slovenian-American artists, the showcase of Slovenian memorabilia from the private collections of local people, the periodicals and interesting materials in the library.

A dinner-dance will be held at 7 p.m. with cocktails at 6 in honor of all persons who have worked to make the Slovenian Cultural Center a reality and whose time and talents have brought this endeavor to completion.

The weekend celebration will be crowned by a special liturgical service on Sunday, November 19. The main celebrant will be Bishop Metod Pirih of the diocese of Koper, Slovenia. A dinner and cultural program follows.

The impetus for this celebration has come from the people themselves, the workers who have been tirelessly giving their time and skills to the completion of the interior of the center and who have promised to get it done by this fall.

"It's a miracle of diligence," says Hozjan. "Each day there are from 10 to 15 workers in the hall, doing their most precise work to get it done so that we can all be proud and start using this building," he said. The men report that state and county inspectors visiting the construction site are amazed at the sound and skilled construction, which has been accomplished.

The beautiful exterior, following a classical form and situated on one level, is enhanced by the many gracious appointments inside. A large and airy banquet hall is crowned by a stage ready for all kinds of performances; a smaller hall is just right for all-purpose use, including classes for the children and adults, movies and video screening, and meetings of local societies.

A library will be stocked with books and periodicals, inviting all who are interested to come

in and browse.

The Slovenian Cultural Center has been called the most ambitious undertaking by any Slovenian group in the United States in the last 50 years. It is time to renew our spirit in this great country and insure the future for the next generations.

Yankovic Documentary A Winner!

CHICAGO — On Saturday, Oct. 21st, producer Thomas Ciesielka accepted an Emmy for *Frank Yankovic: America's Polka King*, with the documentary's director, Reese Candee also on hand for this crowning event in the project's history. The Emmy award was given by the Chicago/Midwest Chapter of the National Academy of Television Arts and Sciences.

This award follows on the success the program had when it first aired in March of this year. According to the Nielsen ratings, "Frank Yankovic: America's Polka King" aired on almost 250 public television stations and was seen by more than 4.2 million people. The documentary will continue to be programmed on PBS stations during the months of December, March, and August.

The documentary explores Yankovic's early life, his rise to national prominence in the 1940s and 1950s, his contributions to American popular music, and his enduring passion to keep polka alive.

The documentary was produced by Thomas Ciesielka of Lakeview Productions. Directed by Reese Candee of Candee Productions, Mr. Candee also supervised production and post-production work. The executive producers were Charles Lippitz of Lippitz Productions and Kay Clifford, who was also the writer. Trent Haynes was the editor and one of the associate producers. Brian Juntikka served as the music supervisor. Charley Smart was in charge of graphic design and art direction.

St. Mary's Fall Festival

St. Mary's Collinwood Fall Festival will be held on Sunday, Nov. 19 in the old church hall. Everyone is cordially invited to attend.

World War I veteran Frank J. Lausche was inducted into the Ohio Veterans Hall of Fame at an impressive ceremony on Thursday morning, Nov. 2 in Columbus, Ohio. The idea of having an Ohio Veterans Hall of Fame was brought about through the efforts of Governor George V. Voinovich in 1992 to increase awareness of the lifetime contributions of veterans after military service. The ceremony in Veterans Hall was completely packed with well-wishers from the families of the 27 veterans inducted this year as well as members of the military service and various veterans organizations from the State of Ohio. Main speaker was Governor George V. Voinovich, left, who presented each inductee (or representative) with a plaque as the achievements of the honoree were read. Accepting the recognition on behalf of Senator Lausche's family was the president of The Frances and Jane S. Lausche Foundation, James V. Debevec, right.

A song from the heart

Whenever we add the phrase *from the heart* to a message, we wish to underscore the sincerity and intensity of what we have expressed. The depth of our feeling is communicated with that phrase.

The men's chorus Fantje Na Vasi has recently cut its second recording, which will be available on CD and cassette. It has been entitled *Iz srca* (from the heart) to explain why the singers sing. They sing from genuine affection for the culture they have inherited and for the songs they have learned from their involvement in the Slovenian community. (I believe the title also indicates how they sing.) The group hopes that the recording will make a stronger connection between its members and all lovers of Slovenian song who hear it.

Iz srca will premiere at Fantje Na Vasi's concert on Saturday, November 18, at the Slovenian National Home on St. Clair. The doors will open at 6:00 p.m., and the concert will begin at 7:00 p.m. Admission is \$8.00, but children 13 years of age and younger may enter at no cost. Reserved seating is available by calling Mark Jakomin (944-6997) or Tom Slak (381-7718). Tickets for general seating will be available at the door. After the concert, music for dancing will be provided by the Alpine Sextet.

Come and enjoy the Fantje Na Vasi concert of Slovenian songs performed from the heart. Take home a CD or cassette of *Iz srca* in order to enjoy the songs of our culture over and over.

—Mojca Slak

Slovenian dignitaries visit Cleveland

Dr. Peter Vencelj, State Secretary of the Republic of Slovenia for Slovenes Living Abroad, and Dr. Ernest Petric, Slovenian Ambassador to the United States, will be visiting the Slovenian community of Cleveland from November 20th to 23rd.

Their express desire is to meet with representatives of Slovenian organizations and members of the Slovenian-American community to

strengthen ties between our community and Slovenia. A general meeting open to the public has been scheduled for Monday, November 20th at 7:30 p.m. in the school hall at St. Mary's Church on Holmes Avenue.

Anyone interested is most welcome to attend. Dr. Vencelj and Dr. Petric will give an overview on the present status of Slovenia.

Karl Bonutti
Honorary Consul

CHICAGO, IL — Gov. Jim Edgar sponsored an exhibit for the Slovenian Cultural Center in honor of the Center's grand opening in November. The exhibit is in the James R. Thompson Center through which 70,000 people visit each week. The Governor proclaimed Nov. 18 and 19 as Slovenian Culture Center Days in Illinois.

From left to right: Pat Michalski, Assistant to the Gov. of Ethnic Affairs and members of the Slovenian Cultural Center: Slavica Sovan, Ivanka Markun, Julia Kacin, Stanley Markun and Nandi Puc.

By James V. Debevec

It was incredible watching Art Modell on Monday announcing he was taking his football team from Cleveland and bringing it to Baltimore.

I guess we fans were fooled by the former pool hustler when he called the football team the Cleveland Browns. It was really never so; it was always the Modell Browns. He took the team away in a blink of an eye with no one from Cleveland being able to do a thing about it.

The Browns supporters in Cleveland were the ultimate fans — or more correctly "fanatics." NO CITY had more loyal fans.

I remember when every sunny day in the fall was called "Art Modell weather" because it seemed that for years whenever the Browns played at the Cleveland stadium, it was on a beautiful, sunny fall day.

We were so happy with the Browns and its majority owner that he was even rumored to be considering running for the U.S. Senate. Now he couldn't even beat Francis Gaul for County Treasurer.

When he dumped Bernie Kosar a few years ago, he remarked, "I love Bernie like a son."

Well, the feeling was mutual, we fans loved Art like a father. But now, sadly, he's turned out to be nothing but a deadbeat dad. He skipped town and left us on our own and has gone over to another "sweetie" where he'll make more money.

My guess is he became jealous when the City built a new stadium for the baseball team. Then a new arena for the basketball team (which went tens of millions over budget). Then they made a big hoopla over the new Rock 'n Roll Hall of Fame and invited Yoko Ono to the opening ceremonies, for some unfathomable reason, and ignored our own Bill Randle who launched so many vocal and band

careers through his radio show. Modell was ominously absent.

For the past 50 years, however, the Browns owned the town. The baseball team couldn't draw many fans; the basketball teams weren't that much good, and it took ten years to build the Rock Hall. We couldn't even get a hockey team here, although Miami, who never knew what ice looked like except in Margaritas, — was able to get a NHL team.

However, in Cleveland football was always king.

Now the king has deserted the *most loyal fans* in ALL of football. But all is not lost. We still have Governor George Voinovich who, without a doubt, will use his magical, persuasive, magnetism to lure another football franchise into the Cleveland fold.

* * *

To help us through the week, here's a few humorous stories to lighten our mood:

A man sent his son to college and a few days later he received a letter from him asking for \$100.00. To save face he added the following P.S.:

"I am so ashamed to ask you for money that I have run after the mailman to recover this letter but the mail had already gone. I can only pray that the letter will be lost in the mail."

A few days later he received the following letter:

"Dear son. Don't upset yourself; the letter was lost in the mail. Your loving father. P.S. — I would enclose the \$100 but I have already sealed the envelope.

* * *

A lady phoned the police and asked them to come quickly because the steering wheel, the drive indicator, the brake and the accelerator of her car had been stolen.

A few minutes later she called back and told them not to bother coming after all because she had gotten into the back seat by mistake.

An Irishman rushed into a police station and told the sergeant that his car had just been stolen.

"Did you get a good look at the thief?" the officer asked.

"No," said the victim, "but I got his license number."

One day in London while waiting in line to get a ticket for a boat ride, a lady asked Madeline, "Are you in queue?" — Meaning are you in line?

That brought to mind a joke I just made up, "What's a barbeque?"

Answer: People waiting in line to buy a doll.

It may not be funny, but it's an original. And you can't hardly get them anymore.

A psychiatrist is a man who asks you a lot of expensive questions your wife asks for nothing.

Thanksgiving Eve Jam

The Slovenian National Home, 6417 St. Clair Avenue will have its 6th Annual Thanksgiving-Eve Jam Session on Wednesday, November 22. The Jam Session will start at 7:00 p.m. and continue to 12:30 a.m. in the Eddie Kenik Room (Annex).

Sandwiches and refreshments will be available. Admission is \$2.00 at the door. Security parking will be provided.

Among the featured artists who will be performing are the Cleveland Lake Erie Button Box Club and "Short Stroke" Hopkins along with various Cleveland Button Box groups. Sadly missed will be John "Pinky" Trinko who always participated in our Jam Sessions.

Those in attendance last year will remember such special guests as Frank Yankovic, Walter Ostanek, Joey Tomsick, Roman Possedi, Al Batistelli, Eddie Kenik, Jeff Pecon, Zeke & Charlie, and Tony Petkovsek.

100 WORDS MORE OR LESS by John Mercina

WE THANK ALL THE SLOVENIAN VETERANS FOR THEIR COURAGE AND DETERMINATION TO KEEP THIS COUNTRY FREE !

ARMY...NAVY...AIR FORCE...MARINES

SLOVENIA LIST OF HOLIDAYS

The National Holidays in Slovenia include:

New Year	January 1 & 2
Slovene Cultural Day	February 8
Easter Sunday	April 16
Easter Monday	April 17
National Resistance Day	April 27
Labour Day	May 1 & 2
Whit Sunday	June 4
Statehood Day	June 25
Reformation Day	October 31
All Saints Day	November 1
Christmas Day	December 25
Independence Day	December 26

If You Purchased a New 1995 or 1996 Car...

If your interest rate is higher than

8.75%

FIXED ANNUAL PERCENTAGE RATE

We Can Save You Money!

If Your Present Rate Is:	You Save:
9.50%	\$328.20
10.50%	\$771.00
11.00%	\$994.80

Based on a 60 month loan of \$15,000.

(Your car must have been purchased within the last 90 days)
• 60 Month Term • No Processing Fee • Fast Service

The 8.75% APR is based on a \$15,000 loan with 60 monthly payments of \$309.56 with autodebit from Metropolitan checking or statement savings. Rate subject to change without notice.

Bainbridge543-2336	Cleveland Hts.371-2000	Pepper Pike831-8800
Chardon286-3800	Euclid731-8865	Shaker Hts.752-4141
Chesterland729-0400	Mayfield Hts.461-3990	South Euclid291-2800
Cleveland486-4100	Mentor974-3030	Willoughby Hills944-3400

METROPOLITAN SAVINGS BANK
METROPOLITAN SAVINGS BANK OF CLEVELAND

BIG BAND

WORLD WAR II

vacation on the *Mississippi Queen*

August 18, 1996

From \$1299.00*

*plus port tax&optional insurance

216-261-1050

22078 Lakeshore Boulevard → Euclid Ohio → 44123

216-261-1050 → FAX 216-261-1054

Scotland, England, Wales, Northern Ireland

by RAY PROSTOR

(Former Euclid hockey player)

(Continued from last week)

— (Conclusion) —

At Holy Head we boarded the ferry and crossed the Irish Sea 3-1/2 hours to Dublin, Ireland. We had dinner and Irish Lager at a very lively pub.

Dublin was also interesting, many places too numerous to write in detail about: O'Connell Street, St. Patrick's Cathedral which to our surprise was not Catholic but Protestant, more churches and castles, Trinity College to see the famous 1,200 year-old Book of Kells and the magnificent old library. Topping the day was an Irish specialty dinner and cabaret show.

A visit to the Irish National Stud Farm at Kildare was very interesting. A very special presentation was given by one of the female guides.

A spectacular 100-mile panoramic drive around the island's southwestern tip, plus the fact we had a great clear day that everyone told us how unusual it was and we were lucky to experience it.

St. Mary's Cathedral, King John's Castle, and the stone where the Treaty of Limerick was signed. Our guide was a jewel and knew his British history. Anyone with a British ancestry would really appreciate all the details.

A wonderful medieval banquet at Kuappogue Castle was another highlight ending that particular day. The country setting of the castle with sheep and cattle grazing around the spacious grounds brought you back in Medieval times.

Motoring along the high cliffs of Moher rising high above the Atlantic. We stopped to visit the unfamous "Lynch Stone," commemorating the day Mayor James Lynch Fitzstephen hanged his son for murder. Interesting story by our guide, The word "Lynching" comes from this event.

Knock is a small village that attracts pilgrims from all over the world since the townspeople experienced apparitions (visions). A huge beautiful basilica and a covered circular building where the Pope visited and said Mass. The massive grounds, flower gardens and landscaping was

beautiful. A huge crowd of people visit, even during off-season and weekdays.

On and on we traveled to Northern Ireland. Our guide pointed out where past check points had been with soldiers who were supposed to stop disturbances. Belleek pottery factory was a learning experience to actually walk through the factory among the employees to see how this famous china is made.

Ulster American Folk Park tells the story about how the Irish migrated to America and the trials and tribulations they experienced. This colonial village was started in commemoration of the Mellon Family who came to America. From them came the famous Mellon Bank and enterprises in Pittsburgh. It was most interesting to me because my retirement check comes from Mellon Bank. Thank God the bank keeps doing well.

Dunclose Castle, a romantic ruin clinging to its cliff tops, the awe-inspiring Giant's Causeway, composed of thousands of strangely symmetrical columns jutting out to sea caused by the earth's heat of molton rock.

Overnight at a seaside country club resort of Balley Castle, a lovely resort hotel furnished with early 1900 furniture. The coastal scenery remains spectacular as we travel to Larne.

Boarding the ferry for a leisurely crossing of the Atlantic North Channel to Stranraer on the West Coast of Scotland. On our way back to

Glasgow and a visit to Robert Burns birthplace and museum.

Last, but not least, a picture stop at Stirling with its brooding castle. We visited the heritage center, site of the Scots historic victory over the English in 1314. — A drive in the area of Sir Walter Scott, "Lady of the Lake" and at Aberfoyle's Scottish Wool Center to enjoy an entertaining sheep show presented by a local farmer.

And then a farewell dinner with our tour companions and talked for the last time of our fascinating tour of the British Isles. Some of our group worried already about the jet lag and some had come a day early to overcome the jet lag before they began the tour. We didn't have that problem before or after.

Even though this itinerary may be long and boring to read, it probably gave only the tip of the iceberg of what we saw and experienced. Things will come up as time goes by.

Our total mileage was 1,400 miles in 15 days. As beautiful as the countryside was with the green, sheep and cattle it became somewhat tiresome. It isn't for everybody who would be impatient and accepting your 42 companions, but the tour leaves no driving for one, especially on the opposite side of the street, no baggage carrying, hotel reservations, keys, dinner and show arrangements, fees for museums, ferry crossings, plus, plus. To see all this on your own would take at least 25 days. Traffic is heavy and fast, plus the fact to have a guide to show and tell you what you don't know about the area.

The British people do have a

lot of weird people on the city streets, same as in the U.S. — Also, they have gypsies or "Tinkers" as they call them. Tinkers travel in trailers and camp wherever they can and are real litter-bugs and banned from many places. We asked what means of income do they have: none to speak of except their welfare system.

Since arriving home I re-read two articles in the National Geographic, August 1994, Lake District, and Sept. 1994, Ireland, October 1995, Saving Britain's Shore.

Home at last.
Raymond and Yvonne Prostor

Krofe Sale

St. Vitus Altar Society will hold their monthly krofe sale on Saturday, Nov. 11 from 8 a.m. on... in the St. Vitus Auditorium Social Room.

St. Nicholas visits St. Vitus Slovenian School

St. Nicholas will visit St. Vitus Slovenian School children on Sunday, Dec. 3 at 3 p.m. in St. Vitus Auditorium.

A play about St. Nicholas will be performed in Slovenian. Admission is \$5.00 for anyone age 14 and up.

Everyone is welcome to attend this unique event.

Spaghetti Dinner

The Knights of Our Lady of Lourdes Shrine will sponsor a Spaghetti Dinner on Sunday, Nov. 12, from 1 p.m. until 6 p.m. Dinner will be served in the St. Ann Dining Room on the Shrine Grounds.

Dr. Zenon A. Klos
531-7700
Emergencies

E. 185th AREA

Dental Insurance Accepted
Laboratory on Premises - Same Day Denture Repair
COMPLETE DENTAL CARE FACILITY

848 E. 185 St. (between Shore Carpet & Fun Servcies)

WHY DID I WAIT SO LONG... TO MOVE TO HILLTOP VILLAGE?

"We enjoy the delicious, nutritious meals while dining with other residents. But the best part is we don't have the worry about cooking or cleaning up!"
The Rankin sisters

25900 Euclid Ave.
Euclid, Ohio 44132 **261-8383**

Fill out form below and mail to **HILLTOP VILLAGE**

Please send me information and a brochure.

I would be interested in a tour and lunch.

Name: _____

Address: _____

City: _____

State: _____

Zip: _____

Phone No.: _____

"Our Family Has Been Here to Serve You Since 1903"

— Serving Slovenian Families for 90 Years. —

Grdina-Faulhaber Funeral Home

17010 Lakeshore Blvd.
Cleveland, Ohio 44110

531-6300

For further information call Don Faulhaber—Funeral Director

Preplanned Funeral Arrangements Available*

* Facilities Available Throughout Northeast Ohio *

Interpreter Needed

to translate letters and documents for Slovenian - American businessmen.
Call **Walter Ambrosch** at (703) 749-6932
or write
AMBROSCH INTERNATIONAL
RR 2, Box 311, Troy, PA 16947

BUSINESS OPPORTUNITY

Seeking success minded individual for business expansion project in SLOVENIA. Contact **Walter Ambrosch** of **AMBROSCH INTERNATIONAL** (703) 749-6932

MAJOR & MINOR AUTO REPAIRS
FOREIGN & DOMESTIC
STATE EMISSIONS INSPECTIONS

DIESEL ENGINE REPAIRS
4 WHEEL & FRONT WHEEL DRIVES
COMPLETE DRIVE-TRAIN SERVICE
FRONT END ALIGNMENT

Approved Institute for
AUTOMOTIVE
SERVICE
EXCELLENCE

EUCLID SUNOCO SERVICE

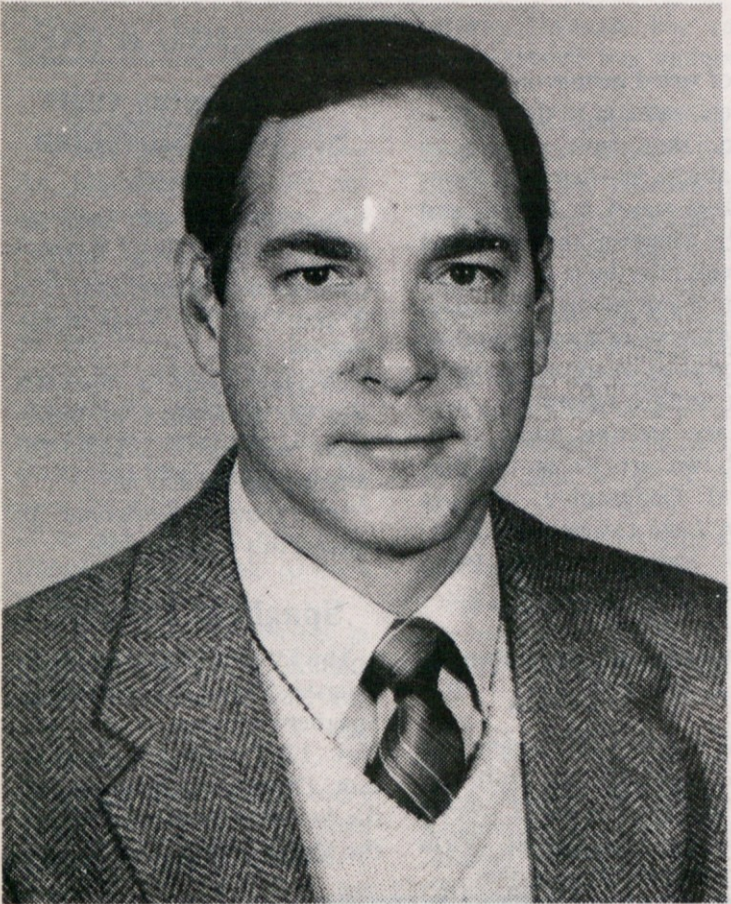
222ND STREET
940 East 222nd Street
261-9544

200TH STREET
470 East 200th Street
481-5822

APPROVED
AUTOMOTIVE REPAIR

Joe Zigman, owner

Dr. Petrovic elected Fellow of ASM Internat'l.

Dr. John J. Petrovic was recently elected a Fellow of the ASM International "for pioneering contributions to science and technology of advanced structural silicides and ceramics."

The honor was conferred at the ASM International Convocation of Fellows Awards Dinner held in the Grand Ballroom of Stouffer Renaissance Cleveland Hotel on Oct. 31. The dinner highlighted ASM International's Materials Week (Oct. 31 thru Nov. 2) activities at the Cleveland Convention Center.

With a membership of more than 50,000, ASM International promotes the advancement of materials science and technology worldwide and is headquartered in Materials Park, Ohio.

Dr. Petrovic is also a Fellow of the Los Alamos Scientific Laboratory. He resides in Los Alamos, New Mexico with his wife Blanche Carvalho Petrovic to whom he attributes the credit for the honors bestowed through her continuous interest and support in the disciplined environment of scientific research. Their daughter, Michelle Petrovic (featured in the American Hoem this summer as she was

Bogomir Kuhar attends pharmacy update seminar

Bogomir M. Kuhar, Pharm. D. of Powell, Ohio learned about major changes in pharmacy practice aimed at improving patient services at the Midyear Meeting of the Ohio Pharmacists Association, Nov. 5, in Dublin, Ohio.

Pharmacists in attendance learned how to better manage patients' drug therapies to improve the quality of health care by helping patients better understand their illnesses and treatment. Pharmacists are patient care specialists who dispense drug information as well as medications.

named 1995 Presidential Scholar by President Clinton), now attends Harvard University as a Freshman.

Dr. Petrovic is the son of Josephine (Modic) Petrovic and the late John J. Petrovic, Sr., of South Euclid, Ohio. He is a graduate of Cathedral Latin High School and Case Institute of Technology in Cleveland, Ohio.

Slovenian Cultural Center Days

Jim Edgar, the Governor of the State of Illinois has issued a Proclamation declaring November 18-19 as Slovenian Cultural Days in Illinois. The Slovenian American

community is opening the Slovenian Cultural Center in Lemont, Illinois on that weekend.

If you're sincere praise is effective. If you're insincere, it's manipulative.

Shore Carpet

854 E. 185 STREET • Phone 531-0484

Mon., Tues., Thurs. 9-8 Wed., Fri., Sat. 9-5

Upon Approval No Payments or Interest Until 1996

- With this coupon only. -

50¢ off per square yard on Cabincraft Showcase or Mohawk Color Center carpets.

Present coupon at time of free measure.

Wilke Hardware

Owned by American-Slovenians

Paints, Glass, Housewares, Plumbing, Electrical Supplies, Garden Supplies, —Screens and Storms Repaired —

809 E. 222nd St. Euclid, Ohio 44123
RE 1-7070

Josephine (Zaman) Wilke Jack Zaman

Big Rates

The Call CD

New Term

now offers two high yielding options

CALL MEMO

6.25% APY

2-Year Term

6-month call option

6.80% APY

5-Year Term

1-year call option

Unbeatable long-term. Unmatched short-term. Either way, you win. Details at any office.

FDIC Insured

CHARTER ONE BANK F.S.B.

Ask Us. We Can Do It.

\$2,000 minimum to open and obtain the Annual Percentage Yield (APY). Interest compounded and paid semi-annually. APY assumes all interest remains on deposit for the full term. Substantial penalty may be imposed for early withdrawal. Fees may reduce earnings on retirement accounts. For the two-year option, Bank may call the CD after the first six-months and every six months thereafter if economic conditions dictate. For the five-year option, Bank may call the CD after the first year and every six months thereafter if economic conditions dictate. APYs effective October 19, 1995.

MAIN OFFICE 566-5316 • BAY VILLAGE 871-2000 • BROADVIEW HTS. 526-2020 • BROADWAY - 55TH ST. 883-2803 • CEDAR CENTER 932-7700
CHESTERLAND 729-7361 • CLARK AVE. 961-7500 CLIFTON BLVD. 226-1200 • EUCLID E. 200TH ST. 481-1000 E. 250TH ST 261-1200 LAKESHORE BLVD. 289-5200 • FAIRVIEW PARK 734-0800 • GREAT LAKES MALL 255-9777 • INDEPENDENCE 524-0236 • KIRTLAND 256-1458 • LAKEWOOD 221-2200 • LORAIN AVE. 476-0022 MAPLE HTS. 662-8855 • MAYFIELD HTS. 461-1360 • MENTOR 255-3461 • MENTOR-ON-THE-LAKE 257-6231 MIDDLEBURG HTS. 884-4402
NORTHFIELD 467-7927 • NORTH OLMSTED 779-4111 • PARMA CHEVROLET BLVD. 888-6111 RIDGE RD. 888-0330 YORK RD. 845-6300 • PARMA HTS. 886-2200 PEARL & BROADVIEW RDS. 351-2200 • PUBLIC SQUARE 696-0130 • PURITAS AVE. 941-8822 RICHMOND HTS. 692-0222 • ROCKY RIVER 333-5200 • SAGAMORE 468-1600 • SOLON 248-3034 SOUTH RUSSELL 338-3157 • ST. CLAIR AVE. 431-5670 • STORER AVE. 961-7220 • STOW-HUDSON 656-3776 (CLEVE) 650-4435 (AKRON) STRONGSVILLE 11221 PEARL RD. 238-0500 TOWNE CENTRE 572-1144 • TANGLEWOOD 543-8121 • THRIFT-LORAIN 941-7111 • WARRENSVILLE HTS. 663-4777 WESTLAKE 835-4700 • WILLOUGHBY 942-8600 • WOODMERE 831-1998

Just a tablespoon of cranberries

If one person in every American household left just one tablespoon of cranberries on their Thanksgiving Day plate, more than 6,000,000 pounds of food would be tossed out.

To avoid such waste, Partners for Environmental Progress has proclaimed Nov. 16 as the first Use Less Stuff Day.

Coming Events

Saturday, Nov. 11

Jadran 75th celebration. Cook: Sophie Mazi; music: Don Wojtila Orchestra.

Saturday, Nov. 11

Belokranski Klub "Martivanjanje" Dinner-Dance, 6 p.m. at Slovenian National Home, 6417 St. Clair Ave. Music by Alpine Sextet.

Sunday, Nov. 12

The Newburgh/Maple Hts. Pensioners Club Annual Dinner Dance at E. 80th St. Slovenian National Home. For tickets call 662-9064 or 663-6957.

Sunday, Nov. 12

Senator Frank J. Lausche centennial of birth observance at St. Vitus Church and hall.

Sunday, Nov. 12

Holiday Concert and Dance, Slovenian Junior Chorus, 3 p.m. at Slovenian Society Home, Euclid; music by Sumrada Orchestra.

Saturday, Sunday, Nov. 18, 19

Grand Opening and Dedication of Slovenian Cultural Center in Lemont, IL.

Saturday, Nov. 18

Slomšek Circle bus pilgrimage to Lemont. Reservations call 531-8982; 481-3762; or 391-6547.

Saturday, November 18

Fantje na Vasi Concert, St. Clair Slovenian National Home.

Thursday, Nov. 23

Thanksgiving Polka Party, Cleveland Marriott Society Center, 127 Public Square, Cleveland from 4 to midnight. \$12 at door.

Friday, Nov. 24

Polka Party 4 p.m. to midnight, Cleveland Marriott Society Center, 127 Public Square, Cleveland. \$12 at door. Jam sessions begins at 1 p.m.

Saturday, Nov. 25

Polka Hall of Fame Awards Show VIII, 2 p.m., Euclid Shore Cultural Center, 291 E. 222 St., Euclid. — "Meet the Winners" reception and dance 7 p.m. - 1 a.m. at Marriott Society Center. — Polka Mass at 6 p.m. at Society Center Hotel.

Sunday, Dec. 3

St. Vitus Slovenian School St. Nicholas play, 3 p.m. in auditorium.

Saturday, Dec. 9

St. Mary's Slovenian School St. Nicholas program in evening at school auditorium.

Sunday, Dec. 10

Danica lodge 34 annual meeting, 10 a.m. in Slovenian National Home, 5050 Stanley Ave.

St. Clair Pensioners News

*A fresh snowfall in winter
Always brings my heart delight
When I waken in the morning
To a wonderland of white.*

Fresh Snowfall... Yes, we in Cleveland have had it already.

The above verse is from a poem I read recently. Sure sounds wonderful, and looking back many, many years ago we senior citizens would have jumped with joy at the appearance of snow. It meant rolling in the white fluffy stuff, building a snowman, making snowballs to throw at each other, and sledding. Oh the joys of youth and snow.

But... now as senior,, sure we like the fresh snow and its beauty... except that now, gazing out of the window and huddling to keep warm... it means that we will have to step cautiously as we venture outside. It means that there will be walks and driveways to clear, and errands to attend to, made more difficult because of the snow and ice. But we can enjoy the memories and dream of those youthful days of fun in a "wonderland of white."

November... the second last month of the year. November tells us that before long, we will witness the end of another year. A new year, the year of 1996 will become a reality and enter our lives. November reminds us that there are still things to get done before we put 1995 to rest. It is in November that we take up the business of electing officers for next year. When officers have done a good job, members are reluctant to make changes; nevertheless, from time to time, some changes should be made. These posi-

tions should not carry a tag of "till death do we part."

Secretary will begin accepting payment at the November meeting of dues for 1996. All dues must be paid by the end of March.

NO MEETING WILL BE HELD IN DECEMBER. December's activity will be our Annual Christmas Dinner and Social. PLEASE NOTE: This is for members only. Tickets will be available at the November meeting.

What can I say about Amish tours that hasn't been said many times before? Hm, good question. There is never a problem getting a bus filled for an Amish tour, and this one was no exception. If you get a cancellation, no problem. A stand-by was ready to fill the spot. The day before the trip, the weather was perfect. The morning of the 24th began as a cloudy drizzly day, but our spirits were not dampened. Everyone was at our pick-up place early and we were ready to move before our scheduled rolling time of 8 a.m. Comfortably settled, the slight drizzle that accompanied us did not disturb anyone. As we neared our coffee-break destination, the rain ceased, and did not resume until we were on our way again. As we neared our Amish Country destination, the clouds slowly lifted and the rain went away.

Each of our Amish tours are so arranged to give us a variety of interesting attraction typical of the lifestyle and offerings of the Amish people. Stops are made at stores carrying either Amish made articles, or stores of a general nature, orchard farms,

bakeries featuring Amish baked breads and pastry, and of course not to be missed, a chosen place to partake and enjoy a delicious home-style meal. On this trip we dined at the Amish Door, a fairly new spot, only three years old. IT WAS GREAT! I would guess that they could handle about eight, yes eight busloads of hungry people at one sitting. And besides that, they have a large banquet room that can seat and feed up to 450 people.

After we were comfortably seated, the attractive pleasant young waitresses began to bring on the food. All freshly prepared wholesome food..., meats, and... no, I will not list the items served. To do so would only make you envious. The serving was home-style and after the serving there was a round of second serving. Unbelievable. Of course, no doggie bags were permitted. One amazed person with us stated that the meal alone was worth the price of the total tour.

The dessert consisted of pie, baked in their own bakery which was attached to the restaurant. After the meal, you could visit the bakery and purchase their breads and other delicious delicacies to take home.

Our return trip home was by way of Sugar Creek where a stop was made for stretching of legs, more shopping which included a bulk store featuring all types of spices, baking

items, etc. It was a very busy place, and the prices are right.

It was a wonderful trip. It was an enjoyable trip. All agreed that it was a perfect tour.

With every cloud there comes some rain. So we, too, have some sad news to relate. Three months after the death of Stella Strauss, came the news of the death of her husband, Frank. Due to her own terminal illness, Stella could no longer tend to Frank's needs who had suffered a stroke some years prior. A month before her death, reluctantly, she gave permission to have him placed in a nursing home. It is not difficult to believe that Frank is now back in her tender care.

And just this Sunday, I read of the death of member Joseph Kuhel. His illness and complications ended up with pneumonia and finally death. Our condolences go out to his wife, Angela and family. Joe: May you rest in peace.

Lena Siewiorek had a mild stroke and after a number of

days in the hospital, she is back at home, but still under the doctor's care. We wish her a speedy recovery and suggest she ease up on her activities. Her list of good works is long, and she now has got to relax a little.

There are others who I know have been burdened with ailments. There is Josephine Mohorcic, Bertha Vidmar, Margaret Kaus, Jennie Strumbel, Bill and Mary Vidmar, and no doubt, others. To these, we pray for your return to good health soon.

Our coming meeting date is Thursday, November 16th, at 1 p.m. in the Kenik Room. Please make an effort to attend, and take part in the election of our officers for the coming year. If possible, be an active member.

—Stanley J. Frank

Al Koporc, Jr.

Piano Technician
(216) 481-1104

MARK PETRIC
Certified Master Technician

Petric's Automotive Service

Foreign & Domestic
General Auto Repair

(216) 942-5130

33430 Lakeland Blvd., Eastlake, Ohio 44095 / LOCATED IN REAR

ZAGARA'S FARM MARKET

8202 Chardon Road • Kirtland

256-1043 Open Daily 8-8
Sunday 8-7

PRODUCE BEVERAGES

Iceburg Lettuce **48¢/hd.** Pepsi 12 pack cans **\$2⁹⁹/pk.**

Red & White Florida Grapefruit **4/98¢**

Zucchini or Yellow Squash... **78¢/lb.**

DELI

Genoa Salami **\$3⁹⁹/pk.**

We specialize in fresh fruits and vegetables. We also carry locally grown apples (Melrose, Golden Delicious, Jonathan, Courtland, Red Delicious, Macintosh, and Empire), cider, honey, and maple syrup.

Place an order for a Fresh Grade A turkey for the holidays (Guaranteed fresh, never frozen)

THANKSGIVING SPECIALS

RUDY'S Quality Meats Inc.

31728 Vine St., Willowick
943-5490

TOP QUALITY MEATS at REASONABLE PRICES

FRESH - ALL NATURAL TURKEYS

PLEASE ORDER EARLY.

ALL KINDS PIEROGI	\$2 ⁶⁹ lb.
HOMEMADE BLOOD OR RICE SAUSAGES	\$2 ⁸⁹ lb.
PORK LOIN END ROASTS 2½ lb. size	\$1 ⁶⁹ lb.
BONELESS ROLLED PORK BUTT ROAST	\$2 ²⁹ lb.

Standing RIB ROAST BEEF

Jadran's 75th Anniversary Set Nov. 11 at Waterloo

On Saturday, Nov. 11th, the Jadran Singing Society will observe the 75th Anniversary of its founding.

Throughout the years, at least two concerts, operettas and, most recently, concert/dinner/dances have been performed each year. Seventy-five years is, indeed a milestone.

This year's festivities began with our "Prelude to '75" Concert in April and will culminate with our November 11th Dinner/Program/Dance. Dinner will be served from 4:30 to 6:30 p.m. The program will start at 7:00 p.m. and be followed by the Don Wojtila Orchestra for your dancing pleasure.

Under the capable direction of Reginald Resnik, the entire chorus will sing "Nazaj v Planinski Raj," excerpts from the opera "Gorenjski Slavček" and "Zrelo Žito." In addition, we will feature Marge Candow and her father.

Clarence Rugar will entertain you with several numbers. Of course, we will also feature our "Jadran Songbirds" Florence Unetich and Angela Zabjek. They have endeared themselves to our audiences these many years.

We sincerely hope you will celebrate the 75th Anniversary with Jadran members and friends at the Slovenian Workmen's Home, 15335 Waterloo Rd. on Saturday, Nov. 11th.

Cost of admission is \$17.00.

Reservations in advance may be made by calling either Dolores Dobida at 951-1694 or Angela Zabjek at 531-3979. Tickets are also available at the Polka Hall of Fame located at the Shore Cultural Center at E. 222nd Street and Babbitt Rd.

Hope to see you at our 75th Anniversary concert.

Betty Rotar,
President

Order Your Poticas

It's time to order your holiday poticas and breads from the Progressive Slovene Women of Circle 1 based at the Slovenian Home on Waterloo Rd.

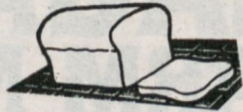
As in the past, we are baking a variety of poticas such as nut only, raisin and nut, and raisin only. Also sweet breads for your holiday traditional bakery.

Limited quantities will be made — so order early by calling Dorothy Silc at 481-6071 no later than Nov. 21.

Pick-up will be on Wednesday, Nov. 29 from 9 to 3 p.m. at the Slovenian Home on Waterloo Rd.

We thank you for your continued loyal support thru all these years, helping us to serve the less fortunate and organizations worthy of our endeavors.

Vida Zak,
Sec., PSWA No. 1

M A K E M I L L I O N S. N O E X P E R I E N C E N E E D E D.

All it takes to win Super Lotto is luck! And with at least four million at stake every Wednesday and Saturday, isn't it worth a buck to try your luck?

FEEL LUCKY TODAY?

The Ohio Lottery Commission is an equal opportunity employer and service provider.

Keeping Punch in Pasta

Pasta can lose up to 20 percent of its riboflavin when packaged in clear plastic or cellophane.

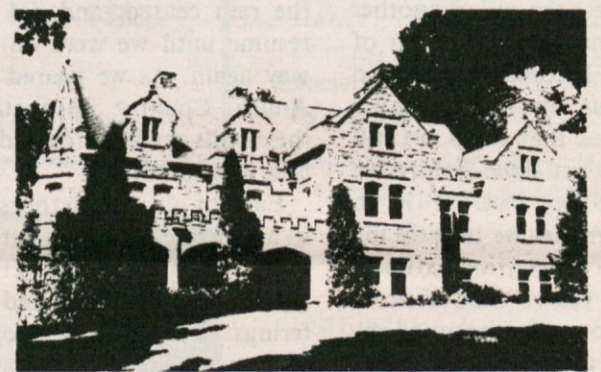
Just as with milk stored in plastic containers, pasta is robbed of its nutrients while sitting under bright supermarket lights. Moreover, pasta stored in decorative glass canisters at home can lose up to 80 percent of its riboflavin.

Fortunately, pasta that's sold in cardboard boxes loses negligible amounts of riboflavin.

So buy your pasta in boxes and store it in the pantry.

Quiet — Serene Living for SENIOR CITIZENS

Your Parents Deserve It!

Assisted Living

Van Gorder Manor, Inc.

37819 Euclid Avenue
Willoughby, Ohio 44094
(216) 946-5213
FAX (216) 942-0244

For more information call us.

Your Administrator: Dina Magruder

Want to get things done?... Call me...

Interior Painting • Decorating
Windows Re-Glazed, Reconditioned
Outside Painting • Vinyl Floors Installed
Sub-Floors Installed
Wallpapering • Sanitas
Woodwork • Cabinets Refinished

"I serve all American Home subscribers."

551-6575
WEST

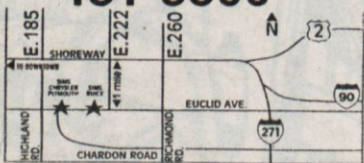
691-3906
EAST

TRAVIS BREWER

BUICK
21601 EUCLID AVE
481-8800

SIMS

EUCLID

CHRYSLER • PLYMOUTH
20941 EUCLID AV
692-3900

TOLL FREE
1-800-688-SIMS
(7467)

Joe (Jože)
Zevnik
Licensed
Funeral
Director

The
Dan Cosic
FUNERAL HOME

Finest Funeral Facility
in Northeast Ohio

944-8400
28890 Chardon Road
Willoughby Hills, Ohio 44094

STOP IN AT

BRONKO'S

Drive-In Beverage

510 E. 200th St.
Euclid, Ohio 44119
— 531-8844 —

Imported Slovenian Wines

Chalet Debonne Vineyards
Domestic and Imported Beer & Wines
— OHIO LOTTERY —

Open Mon. - Thur. 10 a.m. - 9 p.m.
Friday - Saturday 10 a.m. - 10 p.m.
Sunday (no wines sold) 11 a.m. - 5 p.m.

Owner: David Heuer

DID YOU KNOW

Slovenia... Joseph Zelle

Recently the printing plant of the Carinthian branch of Mohorjéva Družba moved from Célóvec to Vétrinj (Austria).

"Slovénska béséda na koroškém" (Slovenian Word in Carinthia) is a film which was shown in Célóvec, Carinthia. It is in two parts. The first part shows Slovenian historical events from earliest times. The second part brings history up to modern times. More than 200 persons participated in the film.

For the 95th anniversary of the birth date of Archbishop Anton Vovk, *Nadžkof Vovk in njégov cas 1900 - 1993* was published by Mohorjéva družba of Célóvec. It is the work of the Rev. Ludvik Céglar. Archbishop Vovk was the unhappy prelate who, while on his way to a Confirmation, was drenched with gasoline and set afire in 1952. Fanatical "liberators" attacked him at the railroad station. He had burn scars for the rest of his life.

Dušan Jakomin, Editor-in-chief and Responsible Editor of Katoliški Glas has retired from his post. He had taken over the position in January 1993. The new editor is Andréj Bratuž.

Slovénski Primoréc began publishing every Wednesday on August 29, 1945. from Gorica. This Catholic weekly is still publishing for the Slovenian minority of the Slovenian Littoral but since World War I it has been under Italy.

Slovenian students in Ljubljana now have free access to Internet and Cyberspace.

A 100 years ago this year, Karél Štrékéj, professor at the University of Graz and noted Slavistics authority began publishing his *Slovenian National Poems*. In the same way Matija Murko began publicizing the Slovenian language. Both, Štrékéj and Murko, are considered the founders of Slovenian ethnological science.

In co-operation with the French and Slovenian Academies of Science, Prof. Dr. Maurice Jacob visited Slovénia. He gave a lecture in the Jožéf Štéfan Institute. His subject was about the early beginnings of space.

Dr. Edward Kobal, director of the Slovenian Science Foundation signed a memorandum for scientific and technological co-operation between Slovénia and Korea.

Mira Omérzél-Térlép is a graduate musicologist and ethnologist. She has been interested in researching the historical development of popular songs and tunes. She is presently concerned with the hundredth anniversary of Slovenian ethnology.

Pléčnik's Market Place has been cleaned up and restored. After years of neglect during the "golden years", following World War II, the place has finally become presentable again. Official opening was Friday, October 27th. Pléčnik was a famous architect in Slovénia. His nephew, Matija Pléčnik, lives in Cleveland with his family and is a member of St. Vitus parish.

Jožéf and Frančiška Špindlér celebrated their diamond jubilee (65 years!) of wedded bliss. Her maiden name was Oštrc. Seven of their children and numerous friends and relatives attended the Mass, Saint George Church by Ščavnica. Congratulations and God's blessing on the happy couple!

Mark another outstanding Slovenian achievement: Tomáz Smrkolj of Brézovicé near Ljubljana and Blaž Mavcič of Prédvor both scored all 45 possible points in this year's international final exams competition. They were thus among 6 out of the very best students in the whole world! Both have signed up in the Faculty of Medicine in Ljubljana. Our hearty congratulations to these 2 excellent Slovenian young men!

Brother Karél Kéršévan, long-time missionary in the Belgian Congo, died in Gorica Hospital. He originally hailed from Terst. His field was Electricity and Mechanics with special applications to electric generators. R.I.P!!

The 20th anniversary of the death of Toné Kralj on Sept. 9 was observed in Ljubljana. Kralj was a painter who specialized in religious paintings.

Dr. Branko Marušič has just published a new book *Z zahodnéga roba* subtitled "O ljudéh in dogodkih iztékajóčéga se stolétja (From the Western Edge - About the People and Events of the Closing Century).

In Paris a French translation of Boris Pahor's *Spopad s pomladjo* appeared under the title of *Primestempes difficiles*. "Encounter with Spring" celebrates the end of the Second World War. Pahor is a well-known writer in Terst and has enjoyed worldwide recognition.

PA Polkathon

The Slovenian Heritage Association is sponsoring the 7th Annual Polkathon for the benefit of crippled children and Easter Seals. The benefit will be held at the Herminie Slovenian Ballroom on Sunday, Nov. 19.

The event will be from 1 to 8 p.m. Entertainment by Sam Pugliano Orchestra, Johnny Kusmirek Orchestra, Music Makers, Thursday Night Button Boxers, Yukon Button Box Club.

CARST-NAGY Memorials
15425 Waterloo Rd.
481-2237
"Serving the Slovenian Community."

Crobaugh Funeral Home
22595 LAKE SHORE BLVD.
EUCLID, OHIO
Telephone 731-4259
Gregory M. Danaher
Embalmer & Funeral Director

Death Notices

ROBERT F. EMSER

Robert F. Emser husband of Josephine (nee Kuret); father of Nancy Eisemon, Barbara (Mrs. Rev. Michael) Jupin, and Ronald (wife Laura); grandfather of Robert, Thomas and Heidi Eisemon, and Jennifer Emser; brother of Edward (wife Mildred), Caroline Moser, Hazel Thornicroft, Frank (wife Margaret), Genevieve (Mrs. David) Kelly, Arthur (wife Elaine), Kenneth (wife Barbara), and Margaret (Mrs. James) Fittipaldi, also survived by many nieces and nephews.

He passed away Oct. 30, 1995. Mass of Christian Burial Thursday, Nov. 2 at St. Christine Church at 10:30 a.m. Interment All Souls Cemetery.

Family received friends at the Brickman & Sons Funeral Home, 21900 Euclid Ave.

LOUIS MILAVEC

Louis Milavec, 83, of Eastlake, Ohio, died Nov. 2 at Lake West Hospital in Willoughby.

He was the husband of Josephine (nee Semich) who died in 1989; father of James Milavec of Colorado and Marilyn LeRoy of Eastlake; grandfather of five. He was brother of the following deceased: Anthony, Phillip, Harold and Jenny Milavec.

He was retired from the Enameled Products Co. in Cleveland since 1978 after 40 years of service and he had worked part-time at ADP Inc. in Independence until September, 1995. He was a veteran of WWII serving in the U.S. Army.

Services were held Monday, Nov. 6 at St. Justin Martyr Catholic Church in Eastlake. Burial was in All Souls Cemetery in Chardon. Arrangements were handled by the Dan Cosic Funeral Home in Willoughby Hills.

Euclid, brick bungalow, one owner, 3 B.R.s (unfinished 4th), 1st floor full bath, 1/2 bath on second, bsmt rec room w wet bar, detached 2 car garage, stone patio, deep back yard, gardeners' delight. Violation free. \$78,000. Call 261-8190. No agents.

Specialists In Corrective Hair Coloring

tina & brenda's

HAIR SALON

5216 Wilson Mills Rd.
461-7989 / 461-0623 Richmond Hts., Ohio 44143

Make the gas company wonder if you've moved.

Our Freedom 90 gas furnace is one of the most efficient you can buy. Over 90% efficient - compared to around 65% for most older furnaces. You can shrink your monthly gas bill to a fraction of its former self. And enjoy greater peace of mind, thanks to the Freedom 90's lifetime limited warranty. So see your American-Standard dealer about the Freedom 90, and give your neighborhood meter reader something to wonder about.

AMERICAN STANDARD
Built To A Higher Standard.

GORJANC™ 944-9444
HEATING & COOLING
A Name For All Seasons™
30170 Lakeland Blvd.
Wickliffe, Oh. 44092

Fantje na vasi Concert

The Slovenian men's chorus Fantje na Vasi will hold its annual concert on Saturday, Nov. 18 at the St. Clair Slovenian National Home at 7 p.m.

Admission is \$8.00; children 13 and under are admitted free. Reserve tickets by calling Mark Jakomin (944-6997) or Tom Slak (381-7718).

A dance and social follows the concert featuring the Alpine Sextet.

★ Fedorchak ★ Meixner ★ Pecov-Trebar ★

TONY PETKOVSEK'S THANKSGIVING POLKA PARTY '95

"POLKA-RIFIC" for over 30 Years **WELW 1330 AM**

GRAND BALLROOM
CLEVELAND Marriott
SOCIETY CENTER
"It's the pulse of a new city with Uptown Dash - Lakeshore Splash!"

Thanksgiving Weekend Nov. 23 - 26, 1995

★ 15 Top Name Orchestras! All Weekend	★ Polka Mass Saturday Saturday, 6P.M.
★ Polka Dance Party Thursday and Friday 4P.M. till 2A.M.	★ Polka Hall of Fame Winners Dance Saturday, 7P.M. till 1A.M.
★ Guest Celebrities	★ Ample Free Parking

★ Ostanek ★ Miskulin ★ Yankovic ★

Information/Reservations on America's Longest Established "Polka Party" Weekend supporting the Daily Radio Programs of Tony Petkovsek since 1961 on WELW Cleveland - A Petkovsek - Somich Company
Call Joey Tomsick or Tony at (216) 692-1000
Spectacular Awards Show VIII of the Polka Hall of Fame spotlighted on Nov. 25th.

Sincak ★ Tarskic ★ Sumrada ★ Kraus ★ Novak ★ Cleve. Lake Erie
Linda Lee ★ Gréman ★ Barbara/Karavack ★ Bright ★ Doszak ★ Battistelli

Kozan-Mooney Marriage

Susan Kelly Mooney married Michael James Kozan July 1 at St. Noel Catholic Church in Willoughby Hills, Ohio. The Rev. George Smiga officiated.

The bride is the daughter of Mr. and Mrs. Richard J. Mooney, 6733 Metro Park Dr., Mayfield Village. The bridegroom is the son of Mr. and Mrs. Rudolph Kozan of Mentor.

Marion E. Sachse of West Palm Beach, Fla., was her sister's maid of honor with bridesmaids Denise Mooney of Highland Heights, sister-in-law of the bride Sharon Chiapero of Euclid, Susan Dietrich of Cincinnati, Cynthia White of Hawthorne, N.J., and Catherine Hunter of Cincinnati.

Dr. Richard Kozan of Bratenahl served his brother as best man. Ushers were R. Patrick Mooney of Highland Heights, brother of the bride, Craig Myers of Dayton, brother-in-law of the groom, Rudolph Kozan of Mentor and Craig Kozan of Concord Township, both brothers of the groom, Timothy Sachse of West Palm Beach, brother-in-law of the bride and Kevin Kozan of Madison, brother of the groom.

A reception at Manakiki Country Club in Willoughby Hills honored the couple before a cruise to the western Caribbean. They live in Mentor.

The bride is a graduate of Mayfield High School in Mayfield Heights and Ohio University in Athens with a degree in art therapy. She is a recreational coordinator for skilled nursing care for Meridia Health System. Her husband is a graduate of St. Joseph High School and Lakeland Community College. He is self-employed.

Gift from Trees

Yet another tree may harbor a chemical compound useful in the war on cancer.

Betulinic acid, found in the bark that peels from common birch trees, has shrunk melanoma tumors of skin cancer in laboratory mice more effectively than the drug most commonly used against this disease.

Human testing may begin within a year, according to University of Illinois researcher John Pezzuto. Pezzuto was quoted in an Associated Press article as saying that 100 doses of the medicine could be obtained from 50 pounds of bark that had dropped off logs in a woodpile near his laboratory.

"We own and operate our own plant"

JAY-DEE CLEANERS

Phone — 731-7060

CLEANING, PRESSING and ALTERATIONS

"QUALITY CLEANING"

7 a.m. — 6:30 p.m.

878 E. 222 St. —
Euclid, Ohio 44123

Owned & Operated by Jim Lester

New Moms Need More Help

by Fran DeWine

As the mother of eight, I have learned a great deal about what makes for a successful childbirth and a healthy baby. And — because my eight childbirths have been pretty widely spaced — I have experienced *first hand* the kind of medical care new mothers have received in each of the last four decades.

Today's new mothers, and their babies, are being moved out of hospitals far faster than a real concern for their health would allow — often only 24 hours after giving birth. If you talk to the doctors, they will tell you that they are under a great deal of pressure to keep the new moms moving out of the hospital door.

My husband, Mike DeWine, is a member of the U.S. Senate Committee investigating the medical care of new mothers. He and some of his fellow Senators want to change the law so that *new mothers and their doctors* can determine the length of the hospital stay — forbidding HMOs and insurance companies to force them out before 48 hours without their consent.

Of course, a mother may want to leave sooner, and that's fine.

There's one thing I need to make clear before going any further. The doctors and nurses who take care of our young mothers and their babies are the very best in the world — true professionals with the best combination of competence and compassion.

Based on over a quarter century's worth of experience, I think we should start putting the same kind of investment in *post-natal* care that we have made in *pre-natal* care.

That may mean mothers stay in the hospital a bit longer — or it may mean we have to take better care of them when they get home. But one thing's clear: We have to make some changes.

Benefit Bake Sale

The Slovene Home for the Aged Auxiliary is conducting a "Silent Bake Sale" during the month of November.

The SHA Auxiliary, since 1975, has supported the SHA residents' personal and social needs through volunteer services, card parties, bingo, raffles, arts, crafts, bake sales and the like.

A "Silent Bake Sale" is a fund-raising project in which cash donations are made in lieu of actually providing baked goods for sale.

Isn't this a great idea? You don't purchase any ingredients, grease any pans, mess up your kitchen or deliver the baked goods. There is no work involved — just make your check to SHA Auxiliary, and send it to: Emilee Jenko, 6412 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103.

If you have questions call Emilee at 431-6224.

Great Winter
Warmer:

TURKEY THIGHS with ORANGE SAUCE

A tangy, slightly sweet sauce is the flavor accent. Serve this dish with a crisp green salad.

2 turkey thighs or drumsticks (about 2 to 3 lb.)

1/2 tsp. paprika

1 medium onion, sliced

3/4 cup orange juice

2 tbsp. brown sugar

1 tbsp. cornstarch

1/2 tsp. ground ginger

2 tbsp. chopped fresh parsley

Salt and pepper

In a 9x13-inch glass baking dish, place turkey thighs, skin side up. Sprinkle with paprika and arrange onion slices over turkey. In a small bowl, combine orange juice, brown sugar, cornstarch, ginger and parsley; mix well. Pour sauce evenly over turkey; cover and bake in a 350°F oven 1-1/2 hours, basting twice, until thighs are tender and juices run clear when tested with a knife. Season with salt and pepper to taste.

BEST EVER TURKEY CHILI

This tasty chili is sure to warm you up on a cold winter night. It's a snap to prepare!

1 lb. ground turkey

1 medium onion, chopped

1 clove garlic, minced

1/2 cup chopped celery

1 can (28 oz.) tomatoes

1 can (5-1/2 lb.) tomato paste

1 tbsp. Worcestershire sauce

1 tbsp. chili powder

1 tsp. EACH paprika and cumin

1 can (19 oz.) red kidney beans, drained

In a large non-stick skillet, combine turkey, onion and garlic. Cook over medium heat 10 minutes, stirring and separating turkey as it cooks. Add celery, tomatoes, tomato paste, Worcestershire sauce, chili powder, paprika and cumin. Bring to a boil, reduce heat and simmer 20 to 25 minutes, stirring occasionally to break up tomatoes. Add kidney beans, cook 5 minutes longer to heat through.

TURKEY AND MUSHROOM BURGERS

The perfect party food. Serve them on toasted kaisers garnished with the "works."

1 lb. ground turkey

1-1/2 cups finely chopped mushrooms

1/2 cup fine soft bread-crumbs

1/2 tsp. EACH thyme and tarragon

1/4 tsp. EACH salt and pepper

Pinch nutmeg

In a bowl, combine ground turkey, mushrooms, bread-crumbs, thyme, tarragon, salt, pepper and nutmeg; mix well.

Divide mixture into 4 to 6 portions and shape into patties. Place burgers on greased grill 6 inches from heat over medium-hot coals. Cook 6 to 8 minutes per side or until meat is no longer pink inside.

Recipes

SPIFFED-UP SCRAMBLED EGGS

Choose either apple or potato to stir into this tasty morning starter.

1/4 lb. turkey breakfast sausage

1/2 cup chopped onion

1 cup unpeeled, chopped apple (such as Red Delicious or Granny Smith or 1 medium potato, chopped)

6 eggs

2 Tbsp. milk

1/4 tsp. salt

1/4 tsp. dry mustard

Dash pepper

Snipped fresh parsley

In a large skillet cook sausage till no longer pink. Remove from skillet. Drain. Reserve 1 tablespoon of pan drippings (add oil if

necessary). In reserved drippings cook onion over medium heat about 4 minutes or until tender. Add potato, if using. Cook and stir over medium-high heat for 4 to 5 minutes or until potato is tender, stirring constantly. Stir in cooked sausage.

Meanwhile, beat together eggs, milk, salt, mustard, and pepper. Pour over sausage mixture. Cook, uncovered, over medium heat without stirring till mixture begins to set on bottom and around edge.

Using a metal spatula, lift and fold partially cooked egg mixture so uncooked portion flows underneath. Continue cooking about 4 minutes or till eggs are cooked throughout but still moist. Stir in apple, if using. Sprinkle with snipped parsley. Serve immediately.

Perkins

Restaurant

22780 Shore Center Dr.
Euclid, Ohio 44123
216-732-8077

Operated by Joe Foster

The Country Place.

It feels like home.

We offer the highest quality nursing care and rehabilitation services in a homelike, scenic setting. And we're conveniently located just off I-90.

- Short- & Long-term Nursing Care & Rehabilitation
- Physical, Speech, and Occupational Therapy
- Adult Day Care
- Respite Care
- Alzheimer Care
- Social and Recreational Programs
- Medicare and Private Insurance Accepted

Wickliffe Country Place

"The Community of Caring"

1919 Bishop Rd. • Wickliffe, Ohio 44092
(216) 944-9400

Shore Center Beverage and Liquor

22808 Lake Shore Blvd.

Euclid, Ohio 44123

731-6886

DEKUYPER PEACHTREE SCHNAPPS \$8.99 1.0 LITER
21% Alc./Vol. + TAX

All PEPSI TWO LITER PRODUCTS .89 + TAX

TROPICAL FREEZES ALL FLAVORS \$1.66 EACH + TAX

Various Imported Domestic Wines
Ohio Super Lottery & Instant

Open from 9:30 till 8:00 Monday - Saturday
(Located in Lake Shore Plaza, next to S.S. Lounge)

VESTI IZ SLOVENIJE

Pobuda za odvzem državljanstva do 170.000 Neslovencev razburja javnost — Končno naj bi se na referendumu odločili vsi državljani

V zadnjem času je najbolj vroča tema političnega razpravljanja pobuda dveh parlamentarnih poslancev (to sta samostojni poslanec Marjan Poljšak in poslanec SLS Štefan Matuš) za razpis referendumu, na katerem bi državljani Slovenije glasovali o tem, ali naj se 170.000 sedanjim državljanom odvzame državljanstvo. Gre za tiste Neslovence, ki so državljanstvo dobili po 40. členu zakona o državljanstvu.

Po sedanjem postopku je treba zbrati najmanj 40.000 podpisov državljanov, ki s svojimi podpisi zahtevajo razpis referendumu. Zbiranje podpisov je sedaj v teku. Parlament je zadevo o ustavnosti same pobude izročil Ustavnemu sodišču.

Proti pobudi so seveda levičarske stranke, ki bi izgubile večje število zanesljivih volilcev na prihodnjeletnih državnozborskih volitvah, vendar so proti tudi mnogi iz vrst desnosredinskih strank. Odločno proti odvzemu državljanstva je tudi Katoliška cerkev (izjava Komisije Pravičnost in mir je na str. 13 današnje AD).

Tisti, ki podpirajo pobudo za odvzem državljanstva menijo, da so bila državljanstva podeljena prelahkotno, posebno v primerjavi s pogoji za pridobitev državljanstva, ki so jih postavili kasnejši zakoni (med njimi 10 let bivanja v Sloveniji, znanje slovenščine itd.). Iz poročila v *Slovenecu* 28. oktobra citiramo nasprotno argumentiranje:

»Vendar pa so predvsem poslanci ZLSD in tudi minister za notranje zadeve Andrej Šter (SKD) opozorili na dejstvo, da je leta 1991 kar 170.946 pripadnikov drugih narodnosti nekdanje Jugoslavije dobilo možnost za pridobitev slovenskega državljanstva pod posebno ugodnimi pogoji zaradi izjave o dobrih namelih. To je podpisala takratna skupščina in vsako njeno spreminjanje ter odvzemanje pridobljenih pravic ne bi pomenilo le poseganja v več ustavnih členov, ampak bi pred svetom pomenilo tudi sramoto, češ da se Slovenija ne drži svojih obljub. Minister Andrej Šter je še dejal, da je od

170.946 oseb kar 80.000 pripadnikov bosenske narodnosti, 60.000 Hrvatov, 23.000 Srbov, 5.000 Črnogorcev in 5.100 Makedoncev. Hkrati pa je omenil, da 40. člen očitno ni tako slab, če ga celo posebna komisija pri Svetu Evrope daje za vzgled in model drugim državam, na primer Rusiji.«

V odgovoru je poslanec Saša Lap iz Slovenske nacionalne desnice trdil, da je bila podelitev državljanstva Neslovcem izsiljena s strani komunistov in drugih levičarjev:

»Po Lapovem mnenju so soglasje za takšno odločitev od Demosa izsilili takratni socialisti, komunisti in anarholiberalci. Prevarali naj bi takratno skupščino in slovensko javnost s podatki MNZ (= ministrstva za notranje zadeve), da bo na lahek način (za 600 tolarjev) pridobilo državljanstvo le 16.000 oseb, pozneje pa jih je bilo kar 10-krat več.

Na drugi strani pa je večina poslancev trdila, da je pobuda za odvzem državljanstva sporna z vidika pravne države, saj je v nasprotju z načelom ustavne listine, pa tudi z ustavno prepovedjo odvzema pridobljenih pravic, retroaktivne veljave pravnih aktov, spodbuja pa tudi k nestrpnosti in manjša ugled države v svetu.« (*Slovenec*, 28.10.95).

— Krajše vesti —

• **Bojan Adamič umrl** — Pretekli petek je v 84. letu umrl Bojan Adamič, nestor slovenske zabavne glasbe, skladatelj in dirigent. Adamič je kot umetniški vodja oblikoval plesni orkester RTV Slovenija in bil eden vodilnih ustvarjalcev filmske glasbe.

• **Letna inflacija pod 10%** — Statistični urad Slovenije je objavil podatke, ki kažejo na 9,3-odstotno rast inflacije od lanskega oktobra. Skupna rast cen na drobno v tem letu (od januarja do konca oktobra) je 6,5-stotna, cen življenjskih potrebščin pa 6,4-odstotna. Inflacija na letni ravni v petnajstih državah Evropske zveze je bila 3,1-odstotna, torej približno 3-krat nižja od slovenske.

• **Na pogrebu Rabina** — Slovenski predsednik Milan Kučan se je udeležil v Jeruzalemu pogreba od atentatorja ubitega izraelskega premiera Rabina.

Iz Clevelanda in okolice

Bogat konec tedna—

V soboto in nedeljo bo kar več prireditev v naši skupnosti. Naj jih na kratko zopet omenjamo:

V soboto ima Belokranjski klub martinovanje v SND na St. Clairju. Pokličite 481-3308 ali 289-0843 za rezervacije.

Isti večer praznuje pevski zbor Jadran 75-letnico v SDD na Waterloo Rd. Za vstopnice (večerja, koncert in ples), pokličite 951-1694.

To soboto bo Oltarno društvo pri sv. Vidu prodajalo krofe in sicer od 8h zj. dalje, v društveni sobi.

To nedeljo dop. ob 11h bo v cerkvi sv. Vida maša ob 100. obletnici rojstva Franka J. Lauscheta, nato bo obed v avditoriju sv. Vida, na katerem bo glavni govornik guverner Voinovich. Vstopnice za obed (samo v predprodaji) rezervirajte, če pokličete župnišče na 361-1444 ali pisarno AD na 431-0628.

Romarjem v Lemont—

Vsi, ki so se prijaviili za romanje v Lemont, naj bodo v soboto, 18. novembra, na parkališču pri fari sv. Kristine na E. 222 cesti v Euclidu ob 6.30 zjutraj, ali pa nasproti Baragovega doma na St. Clair Ave. ob 6.45 zjutraj. Vrnitev bo v ponedeljek, 20. novembra, okoli enih zjutraj. Naprošeni ste: bodite točni!

Novi grobovi

Marie Plevnik

Umrla je 85 let stara Marie Plevnik, rojena Ulcar, vdova po Josephu, sestra Alyce Fike (že pok.), svakinja Pauline Burja, Alice Kogoy in Betty Kazen. Pogreb bo jutri, v petek, iz Želetovega zavoda na E. 152 St. dop. ob 9.15, v cerkvi sv. Roberta ob 10. in od tam na Kalvarije pokopališče. Ure kropljenja bodo danes pop. od 2. do 5. in zv. od 7. do 9.

Peter L. Srnovrnik

Dne 4. novembra je v Lake-West bolnišnici umrl 80 let stari Peter L. Srnovrnik, mož Margaret, roj. Stefanko, oče Petra, Paula in JoAnn Baldree, 8-krat stari oče, 2-krat prastari oče, sin že pok. Petra (več kot 30 let orglar pri cerkvi sv. Vida) in Josephine, zaposlen kot strojnik pri White Motors, do svoje upokojitve l. 1975, igravec harmonike od mladih let in ustanovil in vodil več let Pete Srnick's Band, v 50ih letih nastopal na televizijski oddaji Polka Varieties v Clevelandu. Pogreb je bil 8. novembra s sv. mašo v cerkvi sv. Marije Magdalene.

(Dalje na str. 15)

Sestanek MZA—

Misijonska znamkarska akcija vabi na sestanek, ki bo v ponedeljek, 13. novembra, ob 7. uri zvečer v šolski dvorani pri Mariji Vnebovzeti. Sodelavci in prijatelji misijonov iskreno vabljeni.

Obisk—

Na obisku pri Slovencih v Clevelandu bosta od 20. do 23. novembra dr. Peter Vencelj, državni sekretar za Slovence v zamejstvu in v tujini, in dr. Ernest Petrič, veleposlanik Slovenije v ZDA. Častni konzulat RSlovenije pripravlja srečanje z njima, ki bo v ponedeljek, 20. novembra, ob 7.30 zv. v šolski dvorani pri Mariji Vnebovzeti. Dr. Vencelj in dr. Petrič bosta podala splošni pregled sedanjega stanja v Sloveniji. Za podrobnejše podatke v zvezi s tem uradnim obiskom, kličite Častni konzulat na (216) 589-9220.

Seja—

Zaradi Zahvalni dan praznika bo mesečna seja Kluba upokojencev v Nevburgu-Maple Hts. že v sredo, 15. novembra, pop. ob 1h v SND na E. 80 St.

Koncert Fantov na vasi—

Moški zbor Fantje na vasi vabi na svoj koncert v soboto, 18. novembra, v SND na St. Clair Ave. Pričetek bo ob 7h zv. Za rezervirane sedeže oz. mize, pokličite Marka Jakomina na 944-6997 ali Tom Slaka na 381-7718. Vstopnice bodo na voljo tudi pri vходу na večer koncerta. Dopis na str. 10.

Maša za škofa Rožmana—

V nedeljo, 19. nov., ob 10. dop. bo v cerkvi Marije Vnebovzete maša za ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana. Tabor DSPB vljudno vabi na udeležbo te spominske maše.

Odličen koncert—

Preteklo soboto zvečer je zbor Glasbena Matica razveselil številne navzoče goste z zelo lepo pripravljenim koncertom v SND na St. Clairju. Prva polovica koncerta je bila posvečena slovenskim, druga pa angleškim oz. ameriškim skladbam.

Ob 85. obletnici—

Preteklo nedeljo je v SND na St. Clairju Ameriška Dobrodrelna Zveza praznovala 85. obletnico svoje ustanovitve. Počaščeni so bili člani in članice ADZ, ki letos dopolnjujejo 50 neprekinjenih let v njenih vrstah, zelo lepo je o svojem nedavnem obisku Slovenije govoril škof A. Edward Pevce.

Prodaja peciva—

Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete bo imelo prodajo krofov in peciva v soboto, 18. novembra, od 9. ure dalje, v šolski dvorani. Naslednji dan ima fara svoj jesenski festival.

V sredo, 1. novembra, ob letošnjem dnevu mrtvih, je Združenje ob lipi sprave pripravilo komemorativno slovesnost, na kateri so se poklonili žrtvam bratomorne vojne. Foto je iz *Slovenca* pretekli četrtek, 2. novembra.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave, Cleveland, OH 44103-1627
Telephone: 216/431-0628 — Fax: 216/361-4088

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec — Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel — Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:

\$30 na leto za ZDA; \$35 za Kanado (v ZD valuti)
Dežele izven ZDA in Kanade: \$40 na leto (v ZD valuti)
Za Slovenijo, z letalsko pošto, \$160 letno

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:

U.S.A.: \$30 per year; Canada: \$35 in U.S. currency
Foreign: \$40 per year U.S. or equivalent foreign currency
\$160 per year airmail to Slovenia

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio
POSTMASTER: Send address change to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1627

Published every Thursday morning

No. 44 Thursday, November 9, 1995

Več kot 1200 let žive navzočnosti Cerkve na Slovenskem

Franci Petrič, Ljubljana

Kršćanstvo je na današnjih tleh Slovenije izpričano z izkopaninami že ob koncu 2. stoletja. Na ozemlju Slovenije so bile takrat škofije: Poetovio (Ptuj), Celeia (Celje), Emona (Ljubljana) in še nekaj drugih. Slovenski predniki so se s krščanstvom prvič srečali ob staroselcih. Pokristjanjevanje Slovencev se je začelo že v 6. in 7. stoletju (znani so poskusi sv. Kolumbana, sv. Amanda in drugih misijonarjev).

Leta 745 se je karantanski knez Borut odločil za krščansko vero, da je dobil pomoč zoper Obre. Borutov sin Gorazd in nečak Hotimir sta se kot talca dala krstiti v benediktinskem samostanu na otoku Chiemsega jezera na Bavarskem.

Za Borutom je zavladal knez Gorazd, za njim pa Hotimir. V tem času je Karantanija v celoti sprejela krščanstvo. S sprejemom krščanstva smo Slovenci postali del velike družine evropskih narodov.

Sprejem in utrjevanje krščanske vere

Pokristjanjevali so misijonarji iz Salzburga in Ogleja (ta je bil zaradi notranjih sporov v prvem obdobju manj dejaven). Kot poročila *Conversio Bagoariorum et Carantanorum*, je salzburški škof Virgil misijonsko poslanstvo usmeril na Karantanijo in Panonijo. Njegov posebni poslanec pokrajinski škof Modest (umrl ok. leta 763) si je za misijonsko središče izbral Gospo Sveto.

Nova vera se je ljudem priljubila in je tudi upor poganov po Hotimirjevi smrti ni uničil. Zdi se, da je upor bolj veljal tuji nadvladi kakor pa krščanstvu.

V pokristjanjevanje Slovencev so bile vključene tudi bene-

diktinske opatije ob robu slovenskega ozemlja: Salzburg, Molzbichl, Innichen (769), Kremsmünster (777), Štivan ob Timavi, Možac in Rožac.

Po dogovoru, ki sta ga leta 796 sklenila salzburški škof Arno in oglejski patriarh Pavlin II., je reka Drava postala meja med salzburško in oglejsko škofijo. Leta 811 je dogovor potrdil tudi Karel Veliki. Slovenci so se v teh mejah versko, narodno in kulturno oblikovali skoraj tisoč let.

Drugo področje, pomembno za zgodovino krščanstva med Slovenci, je Spodnja Panonija. To je zaznamovalo delovanje bratov Cirila in Metoda. Na pritisk nemških misijonarjev sta se morala umakniti iz Moravske in sta prišla leta 866 k spodnjepanonskemu knezu Koclju.

Ob izrazito verskem poslanstvu sta Ciril in Metod s prevajanjem bogoslužnih knjig izboljšala tudi pisno kulturo. Papeža Hadrijan II. in Janez VIII. sta potrdila slovansko bogoslužje, vendar so po Metodovi smrti leta 885 nemški škofje izgnali njegove učence in spet uvedli bogoslužje v latinskem jeziku. Krščanstvo in kulturni razvoj sta na tem področju zamrla ob prodoru Madžarov v Panonsko nižino.

Obdobju misijonskega delovanja med Slovenci je sledilo njegovo utrjevanje. Od sredine 10. do konca 11. stoletja se je na tem ozemlju izoblikovala mreža župnij, nadzor nad njimi pa so zaradi oddaljenosti škofijskih središč prevzeli arhidiaconi.

V ta čas sodi nastanek Brižinskih spomenikov, najstarejšega slovanskega in slovenskega pisanega dokumenta. Nastali so sredi 9. stoletja, napi-

(dalje na str. 12)

Fantje na vasi vabijo — IZ SRCA

CLEVELAND, O. — Moški zbor Fantje na vasi je posnel že drugo kaseto pesmi. Naslov so ji dali IZ SRCA in bo izdana tudi v obliki uporabno trajne in čistejšje kompaktne plošče oziroma »compact disc« ali CD. Z naslovom želijo Fantje na vasi pojasniti svojim poslušalcem, zakaj pojejo, zakaj si prizadevajo sodelovati pri ohranjanju ne le pesmi, marveč tudi tiste širše slovenske dediščine, ki so jo podedovali od svojih staršev. Pojejo pač iz ljubezni za to dediščino, ki se jim je približevala in postala njihova ob njih sodelovanju v od prejšnjih rodov ustvarjeni slovenski skupnosti. Z najnovejšo kaseto oz. kompaktno ploščo Fantje na vasi želijo, da bodo stiki med njimi in vsemi ljubitelji slovenske pesmi in petja postali še tesnejši, pristrčnejši.

Nova kaseto-kompaktna plošča IZ SRCA bo prvič predstavljena javnosti na koncertu Fantov na vasi, ki bo v soboto, 18. novembra, v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue. Vrata v veliko dvorano SND bodo odprta že ob 6h zvečer, koncert sam pa se bo pričel ob sedmih. Vstopnina za koncert je \$8, vendar vstopnine ne bo za mlajše člane, tiste do 14. leta starosti. Zanje bo vstop prost. Tisti, ki se zanimajo za rezervirane sedeže oz. mize, lahko pokličejo ali Marka Jakomina na 944-6997 ali pa Tomaža Slaka na 381-7718. Vstopnice za nerezervirane sedeže bodo na voljo pri vhodu v dvorano na večer koncerta. Po koncertu bo za zabavo in ples igral Alpski sekstet.

Pridite na koncert Fantov na vasi 18. novembra. Na koncertu pa si kupite tudi novo kaseto/kompaktno ploščo IZ SRCA. Z njo boste pač imeli pri roki »koncert« Fantov na vasi kadar koli si ga boste želeli.

Ur.

Zvestoba krščanskim načelom

Prof. Alojzij Geržinič — osemdesetletnik

Ljubljana — Prof. Alojzij Geržinič živi že skoraj petdeset let v Argentini, a je zaradi svojega kulturnega dela slovenski emigraciji po vsem svetu dobro znan.

Rojen je bil 11. junija 1915 v Ljubljani. Nekaj časa je živel tudi v Celju in Mariboru. Po osnovni šoli in gimnaziji se je vpisal na slavistiko, kjer je tudi diplomiral. Poleg tega pa je študiral klavir, harmonijo in kompozicijo. Bil pa je eden vrhunskih šahistov v Sloveniji.

Prišla je okupacija in revolucija. Profesor je o svoji medvojni odločitvi zapisal:

»Leta 1941 so mi prinesli številko glasila Proletarec, prvo in zadnjo. Hitro sem spoznal, da je v ozadju komunizem, ki sem ga zmerom sovražil. Navdušeno sem sprejel škofovo obsodbo OF. V prepričanju, da je komunizem satanski nauk in organizacija,

me je potrdil v Križankah na neki rekolekciji kanonik dr. Kraljič. Odslej sem bil pripravljen vse storiti, da zatremo OF in njeno delo.«

Profesorsko službo je začel v Kočevju, nadaljeval pa v Ljubljani. Leta 1944 se je prijavil k domobrancem. Odšel je v Jadransko Primorje, kjer je skupaj z dr. Kacinom vodil tečaj za slovenske učitelje, ki so diplomirali na italijanskih zavodih.

V začetku 1945 je začel organizirati slovensko šolstvo na Tržaškem, kjer je jeseni istega leta nadaljeval pod zavezniško

Slovenstvo v ameriških obzorjih

Neodvisnost ZDA 190 let,
pokristjanjenje Slovencev 1200 let

Josip Felician, SLOVENSTVO IN PRVA USTAVA ZDA, Slovensko bibliofilsko društvo Ljubljana, 240 strani.

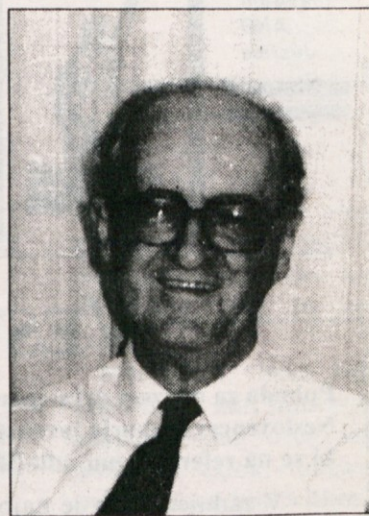
LJUBLJANA (Družina, 29.10.1995) — Starodavna zgodba o ustoličevanju koroških vojvod je služila Thomasu Jeffersonu kot »eden izmed splošnih zakonov, na katerih je utemeljeval zahtevo Američanov za neodvisnost«. Tako je zapisani na eni izmed strani obsežne knjige dr. Josipa Felicijana, ki je v teh dneh prišla med Slovence po zaslugi Slovenskega bibliofilskega društva.

Kdo je bil Jefferson in kdo Felician?

Prvi je bil pravnik in državnik ZDA, avtor prve državne ustave moderne demokracije oz. Deklaracije o neodvisnosti, v letih 1801 do 1809 pa tretji predsednik ZDA. Ob pisanju tega besedila je uporabil »Šest knjig o republiki«, dela francoskega pravnika, profesorja in publicista Jeana Bodina (1530—1596), v katerih je omenil obred ustoličevanja koroških vojvod kot primer (»da mu ni para«) izrazitega demokratičnega mišljenja; Bodin je bil prvi, ki je vnesel poročilo o ustoličevanju v politično filozofijo. Drugi, Felician, profesor za renesančno zgodovino v Clevelandu, je v tej knjigi utemeljeval, da se je Deklaracija o neodvisnosti ZDA (1776) — imenovana tudi kot Jeffersonova ustava — porajala na idejnih temeljih pogodbene teorije, zbranih in utemeljenih v Bodinovi Republiki.

Felicijanova knjiga ohranja na svojih straneh mnogo presečenj. Na prvi polovici knjige je predvsem beseda o Deklaraciji neodvisnosti, v drugi (od 126 naprej) pa, kot je sporočilnost vsebovana že v samem naslovu: Slovenija in Slovenci. Ta razdelek je še posebej zanimiv zaradi svojevrstnega strnjenelega pogleda na slovensko preteklost od Brižinskih spomenikov prek znamenitih kulturnih, prosvetljskih, verskih osebnosti — torej od davnih časov (Trubar, Dalmatin, Pohl, Japelj, Zois, Kopitar, Baraga, Korošec in drugi) do naših dni; zaznamovan je s svetovljansko razgledanostjo pristnega Slovenca. Obsežno knjigo končuje razdelek »Pripomb k slovenski izvedbi delac«.

ce

Prof. Alojzij Geržinič

Ključne značilnosti slovenske politike v letih 1929-1955

II. nadaljevanje

Tovrstna politika je neizogibno vodila v konflikte in Jugoslavijo že nekaj let po njenem nastanku razdelila v dva nasprotujoča si dela: na eni strani nekdanjo Kraljevino Srbijo (in delno Črno goro), kjer je imelo srbsko videnje jugoslovanstva večinsko oporo, na drugi jugoslovanske pokrajine nekdanje avstroogrške monarhije, v katerih so še naprej največ simpatij uživale ideje federalizma in narodnega avtonomizma. Centralizmu in srbski dominaciji se namreč niso upirali samo Hrvati in Slovenci, temveč tudi Muslimani v Bosni in Hercegovini, Makedonci, Albanci, del Črnogorcev in celo »prečanski« Srbi.

Narodno-politične in kulturnozgodovinske delitve so še poglobljale gospodarske razlike, pri čemer so slovenske in hrvaške dežele, ki so do leta 1918 spadale v slabše razviti habsburški jug, po letu 1918 pa paradoksalno postale najrazvitejši del nove jugoslovanske države.

Tako je nasilna usmeritev k poenotenju integracije procese ovirala in ne pospeševala, hkrati pa v razmerah ponavljajočih se kriz in napetosti preprečevala oblikovanje enotnejše zavesti državne pripadnosti, ki bi lahko tekmovala z etnično/narodno identifikacijo. V tridesetih letih se je pri vseh jugoslovanskih narodih stopnjeval občutek narodne ogroženosti, pri nekaterih (Hrvati) pa so se množili pojavi nacionalne nestrpnosti in celo skrajnega ekskluzivizma.

Centralizem je torej naletel že v dvajsetih letih na močan odpor: hrvaški republikanci se vse do leta 1925 sploh niso udeleževali parlamentarnega dela in so svojo politiko spremenili šele po hudih pritiskih na Stjepana Radića. Na Slovenskem so centralistični režim podpirali liberalci, jugoslovansko usmeritev pa tudi socialisti, medtem ko je največja slovenska stranka, Slovenska ljudska stranka - z glavno socialno oporo v kmetu - prisegala

na avtonomizem in se v tej težnji taktično povezovala na vse strani (leta 1922 na volitvah v Ljubljani celo s komunisti).

Leta 1925 je Stjepan Radić spremenil svoje stališče do Beograda in stopil v vlado, vendar se hrvatskim političnim ciljem ni odpovedal. To je napetosti na vsedrjavni ravni še zaostriilo. Dr. Anton Korošec je z vstopom v vlado leta 1927 dejansko dosegel napredek v boju za slovensko avtonomijo in obema slovenskima upravnicima enotama (»oblastema«) zagotovil nekaj avtonomnih pravic. Toda vladne krize so si sledile druga za drugo in po streljanju v skupščini junija 1928, ki je med drugimi zahtevalo tudi življenje Stjepana Radića, je kralj Aleksander 6. januarja 1929 proglasil diktaturo.

Šestojanuarska diktatura je pomenila korak naprej v jugoslovanskem pritisku k poenotenju: narodi so izginili celo iz imena Jugoslavije, iz učbenikov so se morala umakniti poglavja, ki so poudarjala narodne posebnosti in težnje, ukinjene so bile stranke in nato - po postopni obnovitvi političnega življenja v prvi polovici tridesetih let - oblikovane vsejugoslovanske volilne liste, ki so imele vsedrjavno, jugoslovansko »nacionalno« naravo.

Zakon o novi upravno-administrativni ureditvi Jugoslavije z dne 3. oktobra 1929 je uzakonil ustanovitev devetih banovin (osem med njimi je bilo poimenovanih po rekah); vse banovine, z izjemo Dravske, so delile etnične prostore in skupine, Srbi pa so bili kar v šestih med njimi v večini.

Dravska banovina je bila edina, ki je v svoje meje vključevala ves narod, saj so v njej z izjemo dela Bele krajine živeli vsi jugoslovanski Slovenci (leta 1931 pa je dobila tudi Belo krajino). Po mnenju nekaterih zgodovinarjev naj bi bila to nagrada Korošču za njegov vstop v vlado diktature. Septembra 1931 je dobila Jugoslavija novo ustavo, ki jo je oktroiral kralj. Ta je sicer zagotavljala posamezne politične in socialne svoboščine, vendar je obenem pravno utr-

jevala centralizem, ki je bil vzpostavljen z diktaturo.

Kraljeva diktatura z ideologijo okrepljenega jugoslovanskega unitarizma je na Slovenskem načela še poslednje, iz časa združevanja preostale iluzije in pred slovensko razumništvom in politične voditelje postavila zahtevo po določnejši opredelitvi slovenskega položaja v Kraljevini Jugoslaviji.

Občutek tragične ogroženosti je stopnjevalo tudi brezobzirno raznarodovanje Slovencev v zamejstvu. Z odločitvijo tajnikov fašistične stranke v obmejnih pokrajinah v Trstu leta 1927 so bila odprta vrata politiki vsestranske italijanizacije in fašizacije, s katero so Slovenci v Italiji do začetka tridesetih let izgubili poslednje narodnopolitične in kulturne organizacije.

Le nekoliko boljše so bile razmere na avstrijskem Koroškem: tu je še obstajalo utrkovistično šolstvo, Slovenci so ohranjali kulturno-prosvetna društva, toda hkrati je neusmiljeno rasel ponemčevalni pritisk.

Položaj Slovencev v Italiji in Avstriji je bil tako dodaten razlog za zaskrbljenost, ki je spodbujala k prepričanju, da se je slovenski narod s politiko jugoslovanske državne in narodne enotnosti znašel v slepi ulici in postal neposredno ogrožen v svojem obstoju.

Čeprav je bilo slišati tudi (dalje na str. 13)

Z V E S T O B A

(nadaljevanje s str. 10)

Slovenci v preteklosti in sedanjosti, dalje Boj za slovensko šolstvo na Primorskem med okupacijo in v prvih povojnih letih, antologijo leposlovnih del emigrantov 1945-60, Dnevi smrtnikov in življenjepis škofa Gnidovca.

Iz angleščine je prevedel Kraljičev knjigo Razmišljanje o Petru in Cerkvi. Zbral in z opombami je opremil dela prof. Ignacija Lenčka, Franceca Dolinarja in Rude Jurčeca (še v pripravi). Nepregledna je vrsta njegovih zapisov o kulturni dejavnosti v emigraciji, samostojnih esejev in verskih premišljanj. Na glasbenem področju je uglasbil oratorij Friderik Baraga, pripravil spremno glasbo za vrsto gledaliških predstav in spremljal na klavirju vokalne skupine in zборе.

Jubilanta zaznamuje velika inteligenca, izobraženost in strokovnost. Obenem je bil vedno dosledno zvest krščanskim načelom, delaven, skromen in globoko veren.

Ko se spominjamo njegovega življenjskega jubileja, mu k njemu čestitamo, obenem pa izražamo veliko hvaležnost za njegov zgled in delo in mu želimo še veliko lepih let!

B. R.

Družina, 29.10.1995

Popravek k članku o zborovanju Družbe za slovenske študije v Washingtonu, D.C.

NEW YORK, N.Y., 7. novembra 1995. — V članku »Zborovanje Družbe za slovenske študije v Washingtonu, D.C. (26.-29. oktobra 1995)«, se je v zadnji številki Ameriške Domovine od 2. novembra prikradla neljuba napaka, ki jo popravljamo. Predavateljica druge sekcije Society for Slovene Studies, posvečene problematiki »Receptije zahodnoevropskih modernističnih tokov v slovenski književnosti« (The Reception of West European Modernism in Slovene Literature) in poeziji pesniške zbirke Deveta dežela (1917) Jože Lovrenčiča, je bila profesorica Lena M. Lenček z Reed Collegea, Portland, Ore. Kot je znano, se prof. Lena Lenček že vrsto let ukvarja s problematiko slovenskega ekspresionizma v zgodnjem pesniškem ustvarjanju Jože Lovrenčiča (1890-1952).

R.L.L.

Janez Janša gost uglednih britanskih ustanov

O razmerah v Sloveniji tudi pikro

Pretekli teden je bil na obisku v Angliji predsednik SDSS Janez Janša. Poročilo, ki sledi, je izšlo izpod peresa D.L. oziroma Draga Lavrenčiča, sodelavca BBC v Londonu, ki je pred tedni bil na obisku v ZDA in se srečal z nekaterimi posamezniki v Clevelandu in drugih mestih. *Ur. AD*

London — Janez Janša je v Londonu predstavil na trenutke kar žalostno podobo Slovenije, ko je govoril o nadaljevanju če že ne komunizma, pa vsaj oblasti, ki je v rokah nekdanjih komunistov. Ti nadzorujejo še posebej gospodarstvo in občila. Pri tem se »sprebrnjenci« okoriščajo z bogastvom, ki so si ga pridobili na nepošten način, predvsem z lastninjenjem na podlagi Markovičevih reform. Pri tem naj bi na varno oziroma v tujino spravili približno 2,5 milijarde dolarjev. Na papirju je Slovenija morda res zgled drugim, vendar v praksi ni tako. Zakoni so sicer dobri, vendar se ne izvajajo.

Ko je Janez Janša na uglednem Kraljevskem inštitutu za mednarodne stike skupini britanskih razumnikov nanizal vrsto pikrih pripomb na račun slovenske sedanjosti, so bili nekateri zelo začudeni. Zato so ga vprašali, kako lahko na primer uskladi svoje poglede z ugotovitvami Evropske banke za obnovo in razvoj, saj je prav v teh dneh objavila svoje letno poročilo, v katerem hvali slovenske politične, gospodarske in družbene dosežke.

Vendar taka vprašanja gošta iz Slovenije niso spravila v zadrego. Odgovoril je, da ima Slovenija res velike prednosti pred državami iz nekdanjega sovjetskega območja. Nekdanja Jugoslavija namreč ni nikoli pripadala sovjetskemu bloku. Hkrati se je Slovenija z osamosvojitvijo znebila visokih izdatkov za jugoslovansko vojsko in druge namene, od katerih sama ni imela koristi. Slovenija pa je izvedla tudi nekaj dobrih reform.

»Kljub temu smo na pol poti. Upamo, da bomo kmalu prehodili tudi njeno drugo polovico.«

Menil je, da »smo Slovenci precej enotni glede bistvenih vprašanj, v številni državno samostojnost, demokratično ureditev in naslonitev na Evropo«.

V Angliji so Janšo poslušali z zanimanjem, saj se tukajšnja javnost še živo spominja nedavne nadaljevanke z naslovom *Smrt Jugoslavije*. Med dokumentarnim gradivom je prikazala tudi pogovore z Janšo in celo njegovo zaslišanje v zaporu, ki ga je posnela skrivna policija in je film dobila tudi BBC.

Margaret Thatcher, nekdanja britanska premierka, je znana po tem, da je v zvezi z balkanskim sporom že od vsega začetka zagovarjala politiko, ki jo zdaj vodijo Američani. Ob srečanju ji je poklonil svojo knjigo, njeno pa je že tako in tako imel. Vendar pa Thatcherjeva ni mogla razumeti, kako lahko Janša nekdanjim komunistom pripisuje privrženost tržnemu gospodarstvu in zasebni lastnini, potem ko so si napolnili svoje žepe...

Janša se je v Angliji pojavil v različnih vlogah. Najprej je nadaljeval pogovore z Laburistično stranko, s katero ga vežejo ideološke podobnosti. Tako se je sešel tudi z Douglasom Hoylom, predsednikom poslanske skupine laburistov, in z drugimi poslanci te opozicijske stranke.

Nastopal je kot morebitni član prihodnje slovenske vlade, pri čemer se je sešel z nekaterimi vodilnimi ljudmi pri britanskem zunanjem ministertvu.

In ker je tudi strokovnjak za vojaška vprašanja, je bil še častni govornik na seji znamenitega Atlantskega sveta, na kateri je poleg vrste drugih vidnih vojaških in političnih osebnosti iz zveze Nato govoril tudi admiral William Crowe, ameriški veleposlanik v Veliki Britaniji.

Janša je na Kraljevem šolskem zavodu govoril o obrambnih vprašanjih v zvezi s Slovenijo in Balkanom, na univerzi v Oxfordu pa se je sešel z znanima zgodovinarjema Normanom Stonom in Markom Almondom.

Govoril je tudi na zborovanju britansko-slovenskega društva, kjer ga je zbranim predstavil predsednik Keith Miles. Jutri (5. nov.) naj obiskal še londonsko slovensko katoliško misijo in bil v njenih prostorih pri maši, ki jo bo daroval tukajšnji slovenski duhovnik Stane Cikanek.

Slovenec, 11.4.1995

V BLAG SPOMIN

13. OBLETNICE MOJEGA LJUBLJENEGA ATA

ANTON DEBEVC

Umril 10. novembra 1982.

Zalujoča:

Julia Grabelšek — hčerka.

Geneva, Ohio, 9. novembra 1995.

Anton M. LAVRISHA
Attorney-at-Law

(Odvetnik)

18975 Villaview Road
at Neff
692-1172

Complete Legal Services

Prijatelj's Pharmacy

St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212

IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE

OHIO. — AID FOR AGED

PRESCRIPTIONS

Več kot 1200 let žive navzočnosti Cerkev na Slovenskem

(nadaljevanje s str. 10)

sani pa so bili konec 10. stoletja. Gre za pergamentne rokopise, ki vsebujejo obrazca o splošni spovedi in homiletični opomin k pokori. Verjetno so bili del popotnega pontifikala nekega freisinškega škofa (ti so imeli več posestev na Slovenskem). Danes jih hranijo v Münchnu.

Severno od Drave je salzburški nadškof ustanovil tri majhne škofije: leta 1072 krško, 1219 sekovsko in 1228 lavantinsko. Bile so povsem odvisne od Salzburga in niso vplivale na kulturno in versko življenje Slovencev.

Južno sta bili ob morju dve stari škofiji Koper in Trst, ki sta imeli vpliv predvsem na ožjem primestnem območju.

Prekmurje je ta čas sodilo v škofiji Kalocsa in Vezsprem na Madžarskem, od leta 1094 pa pod Zagreb.

Sredi narodnega ozemlja je bila ustanovljena škofija s sedežem v Ljubljani leta 1461 (leta 1462 jo je potrdil papež Pij II.). Bila je največja med naštetimi, a žal, ozemeljsko razdrobljena.

Pomembno vlogo za versko, kulturno, socialno in gospodarsko življenje Slovencev so imeli meniški redovi.

Na osrednjem slovenskem ozemlju so bili pomembni zlasti cistercijani (v Stični leta 1136, Vetrinju 1142 in Kostanjevici 1234). Sredi slovenskega ozemlja je bila leta 1140 ustanovljena benediktinska opatija v Gornjem Gradu, ki je leta 1461 služila za gmotno osnovo pri ustanovitvi ljubljanske škofije.

Duhovno življenje ljudstva so poglobljali kartuzijani. Na slovenskem ozemlju so bile ustanovljene kar štiri kartuzije: Žiče 1160, Jurklošter 1170, Bistra 1255 in Pleterje 1403.

V mestih so že od začetka 13. stoletja navzoči minoriti in dominikanci.

Tudi ženski redovi so v tem času prišli na Slovensko (dominikanke v Velesovo, Studenice, Radlje ob Dravi in Koper; klarise v Mekinje, Koper, Škofjo Loko, Ljubljano).

Važno vlogo v slovenskem prostoru so imeli tudi križniki, ki so leta 1199 prišli v Veliko Nedeljo, kasneje pa v Ljubljano in Belo krajino.

Za versko življenje v srednjem veku so bile značilne številne bratovščine in cehi, nastajale so pobožne ustanove, cerkvene podružnice in božje poti. Poleg češčenja sv. Rešnjega telesa in Matere božje so postala posebnost slovenskegaverskega življenja tudi roma-nja.

Viharno obdobje prečiščevanja in razcvet katolištva

V 15. in 16. stoletju so Slovence močno prizadeli turški vpadi. Leta 1408 so Turki prvič prišli na slovensko ozemlje (v Belo krajino). Ljudje so postavljali obrambne zidove okrog cerkva in se za njimi branili pred napadi sovražnika.

To je bil tudi čas velikih na-

ravnih nesreč in drugih preizkušenj. Nižja duhovščina je bila slabo izobrazena, ljudstvo zbegano, nezadovoljno in uporniško razpoloženo. Nastale so zanesenjaške družbe (bičarji, zamaknjenci, štiftarji), ki so se izmikale cerkvenemu vodstvu. Kmečki upori zaradi hudih tlak in trpljenja preprostega ljudstva so zmedo še povečali.

Neurejene razmere v Cerkvi in družbi so privedle do reformacije.

Okrog leta 1525 so se začeli v slovenskih deželah širiti protestantski nauki. Ključna osebnost protestantizma na Slovenskem je bil Primož Trubar, ljubljanski stolni kanonik, ki je začel pisati slovenske knjige in je začetnik slovenske tiskane besede. Leta 1550 sta izšla njegov Abecednik in Katekizem. Višek protestantskega delovanja pomeni celoten prevod Svetega pisma leta 1584.

Katoliška prenova v slovenskih deželah se je začela že zelo zgodaj (znana so prizadevanja škofa Tavčarja). Politična rekatolicizacija pa se je začela konec 16. stoletja po načelu »Cuius regio, eius religio«. Izvedle so jo posebne državne komisije, ki so jih vodili lavantinski škof Jurij Stobej, ljubljanski škof Tomaž Hren in sekovski škof Martin Brenner.

Ti so odločno, a brez preli-vanja krvi, izvedli katoliško obnovo v svojih škofijah. V tem času pride do ponovnega verskega razcveta, množijo se romanja in bratovščine.

Posebno zaslugo za duhovni in kulturni razvoj imajo jezuiti (v Ljubljani 1597) in kapucini (v Ljubljani 1606). Jezuiti so poskrbeli za organizirano šolstvo, kapucini pa so zasloveli kot izvrstni pridigarji, ljudski misijonarji in ohranjevalci ljudskih pobožnosti. Za izobrazbo deklet so skrbele dominikanke in klarise ter kasneje uršulinke.

Končni uspeh katoliške pre-nove je omogočilo načrtno in vztrajno izvajanje odlokov tridentinskega koncila.

Pomemben mejnik v cerkvenem in verskem življenju so re-

forme v času Marije Terezije in Jožefa II. V tem času so bile ustanovljene številne nove župnije, zapirali pa so samostane, ukinjali bratovščine in prepovedovali romanja.

Jožef II. je spodbudil tudi preureditev škofijskih meja; ravnale naj bi se po deželnih. Za kratek čas so Slovenci dobili celo svojo metropolijo (v Ljubljani 1787-1807). Dokončna ureditev škofijskih meja, ki je bila velikega pomena za narodno življenje, je bila dosežena s preselitvijo škofijskega sedeža lavantinske škofije iz Št. Andraža na Koroškem v Mariobr (leta 1859). To delo je opravil škof Anton Martin Slomšek. Škofijske meje se skušajo prilagajati civilno-pravnim.

Zadnje obdobje življenja Slovencev pod habsburško monarhijo zaznamujejo močno škofovske osebnosti. V Ljubljani sta to škof **Anton Alojzij Wolf** (1824 do 1859) in **Anton Bonaventura Jeglič** (1898 do 1930), v Mariboru pa škof **Anton Martin Slomšek** (1846 do 1862).

Škof Wolf je organiziral in založil nov prevod Svetega pisma, ustanovil Alojzijevešče in omogočil revnim dijakom šolanje, omogočil izid slovenskone-mškega in nemško-slovenskega slovarja.

Škof Slomšek je eden največjih narodnih buditeljev, pesnik in pisatelj, ustanovitelj Mohorjeve družbe (1851), šolskih sester in bogoslovja v Mariboru.

Škof Jeglič je pisal verske, katehetske in vzgojne knjige. Leta 1905 je ustanovil prvo popolno slovensko klasično gimnazijo, oživil sinode, spodbujal širjenje Marijinih družb, češčenje Rešnjega telesa in Srca Jezusovega. Ob razpadu Avstroogrške je bil podpisnik Majniške deklaracije in soustanovitelj Jugoslovanske škofovske konference.

Za narodno in versko življenje tega časa je značilno udejstvovanje duhovnikov v političnem (Anton Mahnič, Anton Korošec) in socialnem (Janez Evangelist Krek) življenju.

19. stoletje je poseben čas misijonskih poklicev; posebej znana misijonarja sta bila: jezikoslovec, pisatelj in etnolog Irenej Friderik Baraga — misijonar severno-ameriških Indijancev, in Ignacij Knoblehar, jezikoslovec in etnolog med črnci v Sudanu.

Po prvi svetovni vojni je prišlo do pomembnih sprememb v verskem življenju. Razpad Avstroogrške je razdelil slovenski narod: večji del je pripadal Kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev, del pa Italiji in Avstriji. Mariborski škof je leta 1923 dobil v upravo Prekmurje iz sombotelske škofije in del Koroške iz krške škofije, ljubljanska škofija pa je izgubila dekanije Postojno, Vipavo, Idrijo in Trnovo.

Versko življenje tega časa je bilo kljub razdeljenosti naroda na tri države živahno in razgibano. Čas med obema vojnama je pomenil obdobje preroda katolištva, ki se kaže v razgibanem laičkem udejstvovanju. Posebno pomembna je bila dobro organizirana Katoliška akcija. Vrh tega življenja pomenita 2. evharistični kongres za Jugoslavijo v Ljubljani leta 1935 in 6. mednarodni kongres Kristusa Kralja leta 1939 prav tam.

Čas preizkušenj in sadov

Obdobje druge svetovne vojne je prineslo zaradi revolucije, ki jo je začela Komunistična partija Slovenije, ter s tem povezane državljanske vojne hude posledice tudi v cerkveno in versko življenje. **Kar 123 duhovnikov je bilo ubitih. To se je posebej čutilo po vojni. Ob koncu vojne je pred komunističnim nasiljem skupaj s tisoči drugih zapustilo Slovenijo ok. 200 duhovnikov in ljubljanski škof Gregorij Rožman.**

Jugoslovanski škofje so v pastirskem pismu 20. septembra 1945 ostro kritizirali vlado zaradi njenega odnosa do katoliške Cerkev in družbenih sprememb (agrarna reforma, ločitev Cerkev od države).

Posledica je bilo hudo preganjanje duhovnikov, 234 je bilo zaprtih, cerkveno premo-

ženje je bilo nacionalizirano, verouk izgnan iz šol, ukinjene so bile vse cerkvene šole.

Preganjanje je doseglo vrh 20. januarja leta 1952, ko so komunisti zažgali v Novem mestu na železniški postaji tedanjega ljubljanskega škofa Antona Vovka. Čeprav je preživel, si ni nikoli opomogel. Tudi njegov kasnejši naslednik dr. Jožef Pogačnik je bil kot ljubljanski stolni kanonik zaprt več kot pet let.

Vendar pritisk ni bil povsod enak, manjši je bil na Štajerskem in delno tudi na Primorskem, ki pa se je takrat še cerkvenopravno urejevalo.

Odnosi med katoliško Cerkvijo in oblastmi so se izboljšali z vzpostavitvijo diplomatskih odnosov med Vatikanom in Jugoslavijo leta 1966. Kljub hudim pritiskom, ki so se izmenjavali z obdobji popustljivosti ves čas komunistične vladavine, pa je življenje Cerkev v Sloveniji bilo razgibano, kolikor je bilo možno.

Posebno znamenje tega so bili mnogi duhovniški poklici (npr. leta 1973 je bilo 59 novo-
(dalje na str. 14)

In Loving Memory

Of the 14th Anniversary of the Death of our Beloved Husband, Father, Grandfather, Great-Grandfather, Father-in-Law, and Brother

Stephen Opalich

Feb. 22, 1911 Nov. 9, 1981

*He left us his smile and his sweet memory,
That the passing of time just endears.
He left us his laughter to ring in our hearts,
And comfort us thru the years.*

*He left us his faith in the goodness of life
And his courage to see it as such
And tho we are grieved that he left us,
We are grateful he left us so much.*

Sadly missed by:
Alice Opalich - wife
George Opalich - son
Dorothy Bryan and Patricia Chiappetta - daughters
sister - Mildred Matic
Brother Daniel Opalich

and Families

Cape Coral, Fla., Nov. 9, 1995

V ljubeč in blag spomin pokojnih Maroltovih

6. obletnice moža in ata
ŠTEFANA

ki je v Gospodu zaspal
11. novembra 1989

11. obletnice sina in brata
ANDREJA

ki je v Gospodu zaspal
16. oktobra 1984

9. obletnice snahe in svakinje
OLGE

ki je v Gospodu zaspala
19. junija 1986

*Gospod, daruj jim mir,
naj večna luč jim sveti,
ker si dobrote vir,
uživajo raj naj sveti.*

Žalujoči:

**Žena in mama — Marija
Hčerki in sestri — Marija Umek in Lojzka Sever
Sinova in brata — Janez in Štefan
ter ostalo sorodstvo tu in v Sloveniji**

Cleveland, Ohio, 9. novembra 1995.

Ključne značilnosti slovenske politike v letih 1929-1955

(nadaljevanje s str. 11)

glasove, ki so poudarjenemu omenjanju slovenske narodne ogroženosti zoperstavljali druge socialne in državopolitične koncepte, je postalo narodno vprašanje sredi tridesetih let eno osrednjih vprašanj slovenske politike in kulture, pri tem pa se je uveljavljalo spoznanje, da je rešitev slovenskega narodnega vprašanja tesno odvisna od rešitve ostalih ustavnopolitičnih in socialnih vprašanj v državi.

Kljub jugoslovanskemu pritisku in občutkom nacionalne ogroženosti pa je pomenila slovenska vključitev v jugoslovansko državo pomemben napredek v slovenskem narodnem razvoju. Slovenci so že neposredno po nastanku Kraljevine SHS in nato v dvajsetih letih dobili vrsto prosvetnih in narodno-kulturnih ustanov, ki jih v habsburški monarhiji niso imeli. Leta 1919 je bila ustanovljena ljubljanska univerza, slovenski jezik je bil uveljavljen na vseh stopnjah šolstva, vrata so odpirale umetniške galerije in gledališke dvorane, rastlo pa je tudi število časopisov, revij in vsako leto izdanih knjig.

Živo kulturno življenje se je nadaljevalo v tridesetih letih, pri čemer se je odpor proti centralizmu kazal v zavzemanju za razširitev obstoječih in graditev novih narodno-kulturnih institucij. Pomembno vlogo v tej zvezi je imela zlasti univerza, ki je bila izpostavljena najrazličnejšim grožnjam in pritiskom.

Boj za obstanek in izpopolnitev slovenske univerze v Ljubljani je med drugim potekal v krogu t.i. Akademске akcije in doživel enega najpomembnejših uspehov, ko je njen predsednik Evgenij Ravnihar leta 1935 položil temeljni kamen za gradnjo Narodne in univerzitetne knjižnice. Leta 1938 je bila ustanovljena Akademija znanosti in umetnosti. Istega leta je bila sprejeta odločitev o gradnji Moderne galerije v Ljubljani. Tudi podatek, da je v tridesetih letih v dravski banovini izhajalo več kot 240 časopisov in revij, je zanimiva

in prepričljiva ilustracija ustvarjalne volje in pestrosti predvojnega kulturnega življenja.

Gospodarske in družbene razmere ter kriza

Gospodarski in družbeni problemi, s katerimi so se Slovenci srečevali po vključitvi v jugoslovansko državo leta 1918, niso bili samo posledica centralistične gospodarske politike. Novi jugoslovanski trg, v katerem se je slovensko gospodarstvo šele oblikovalo kot arodno gospodarstvo, je vse od začetka pospeševal razvoj neagrarnih panog na Slovenskem, obenem pa s ceneno konkurenco južnih kmetijskih proizvodov uničeval kmetijstvo. Tako je tudi veliko gospodarsko krizo po letu 1929 na slovenskih tleh najmočnejše čutilo podeželje z majhnim in srednjim kmetom, kar je neizogibno vplivalo na vsa področja družbenega in gospodarskega življenja.

V Dravski banovini je bila v začetku tridesetih let - kljub napredujoči industrializaciji - še vedno večina (več kot 60%) prebivalstva zaposlena v kmetijskih dejavnostih, socialna nasprotja pa je dodatno povečevala prenaseljenost podeželja (20-25% nad evropskim povprečjem), saj je po podatkih popisa leta 1931 kar 83% prebivalcev živelo na vasi.

V kriznem obdobju od začetka tridesetih let je nagla rast kmečkih dolgov še pospešila obubožanje in proletarizacijo. Najhujša kriza v kmetijstvu pa je bila do leta 1936 vendarle premagana. Težke razmere v kmetijstvu in nekaterih neagrarnih panogah (zlasti v rudarstvu in metalurgiji) so spodbujale izseljevanje, ki je še v drugi polovici tridesetih let močno presehalo izseljevanje iz ostale Jugoslavije.

Gospodarska kriza pa seveda ni prizadela le kmetijstva, temveč tudi druge gospodarske dejavnosti. V zaostrenih poslovnih in finančnih razmerah je morala Narodna banka Kraljevine Jugoslavije v začetku tridesetih let prvič od nastanka jugoslovanske države resneje

priskočiti na pomoč slovenskim bančnim in denarnim zavodom (ti so bili do tedaj med najtrdnjšimi v državi), da ne bi zašli v plačilne težave.

Poleg rudarstva (posebej premogovništva) in metalurgije so krizo z naglim upadom proizvodnje in zmanjševanjem števila zaposlenih čutili tudi druge industrijske veje, med drugim kemična industrija, lesarstvo in papirništvo.

Redka izjema je bila tekstilna industrija, ki je vsa trideseta leta doživljala nagel vzpon in v kateri je število delavcev naraščalo tudi v času, ko so jih drugod odpuščali. Ob prevladujočem tujem in rastočem domačem kapitalu se je tekstilna industrija do konca tridesetih let uveljavila kot ena najuspešnejših industrijskih panog na Slovenskem in je v svojih obratih zaposlovala več kot tretjino slovenskega industrijskega delavstva.

Tako je tudi razumljivo, da delavsko nezadovoljstvo, izraženo s stavkami in zahtevami po večji socialni varnosti, ni zaobšlo tekstilne industrije, marveč je, nasprotno, z mobilizacijo tekstilnih delavcev in veliko tekstilno stavko leta 1936 doseglo svoj vrh.

Ugodnejši socialni tokovi v drugi polovici tridesetih let niso uspeli pomembneje umiriti socialnih napetosti in ublažiti socialnih nasprotij in med delavstvom in meščanstvom so se stopnjevali očitki Beogradu, da mačehovsko ravna s slovenskim gospodarstvom in da se pretiranim odlivom denarja iz Slovenije onemogoča njegov hitrejši razvoj.

Slovenske politične stranke, njihovi voditelji in številni po-

Slovenske politične stranke

Katoliški tabor

V primerjavi z drugimi političnimi strankami je imela katoliška Slovenska ljudska stranka (SLS) to značilnost, da je bila ves čas tesno povezana z rimskokatoliško cerkvijo in njeno hierarhijo, kar je seveda zaznamovalo postopno graditev socialnega in političnega katolicizma.

Volilna baza SLS so bili kmetje, znaten del delavstva, malo meščanstvo in izobraženstvo. Kot najmočnejša stranka je imela že pred diktaturo leta 1929 osrednjo vlogo v družbeno-političnem, socialno-gospodarskem in kulturno-prosvetnem življenju na Slovenskem.

Toda v desetletju pred drugo svetovno vojno se je znotraj vse bolj idejno-politično cepila in razkrajala. Ko so bile po uvedbi diktature leta 1929 razpuščene SLS ter množični

MALI OGLASI

Apartment For Rent
Waterloo area, 4 rooms, with appliances, \$155 per month rent. Ideal for retired lady. Call 729-5255. (43-46)

Izjava Komisije Pravičnost in mir

LJUBLJANA

Proti pobudi za splošen odvzem državljanstva Neslovincem

Komisija Pravičnost in mir pri Slovenski škofovski konferenci odklanja pobudo, da bi s pomočjo referendumov odvzeli slovensko državljanstvo tistim Neslovincem, ki so si ga že pridobili po zakoniti poti. Samo posamično nezakonito pridobljeno državljanstvo bi bilo lahko odvzeto.

Odvzeti državljanstvo več kakor sto tisoč državljanom Slovenije bi bil nevaren in predvsem neopravičljiv ukrep, sporen ne le z ustavnega in pravnega vidika, marveč tudi moralno nedopustljiv. Kaj takega bi bilo v popolnem nasprotju z načeli pravne države in bi resno ogrozilo zaupanje v pravni red, ki edini lahko varuje državljane pred samovoljo in jim zagotavlja varnost, enakopravnost in svobodo.

Ko ugotavljamo, da na mnogih področjih naša država še ni docela pravna država, je še toliko bolj nevarno rušiti že obstoječo pravno ureditev. Slovenska država je lahko država vseh tistih, ki sprejemajo in spoštujejo njeno ustavno ureditev.

Predvsem pa bi bilo tako dejanje izrazito nacionalistično. Pretirani nacionalizem je v naši soseski in v svetu povzročil že preveč gorja, da bi mu smeli popuščati in se z njim spogledovati.

Zato Komisija Pravičnost in mir poziva politične sile v državi, da omenjene pobude ne sprejmejo. Tako bodo našo mlado državo obvarovale hudega razdora med državljani in ne nazadnje tudi mednarodne sramote.

V Ljubljani, 23. oktobra 1995.

Prof. dr. ANTON STRES
predsednik Komisije Pravičnost in mir
pri Slovenski škofovski konferenci

samezniki, ki so se v tridesetih letih čutili odgovorni za prihodnjo usodo slovenstva, so se torej v zadnjem desetletju pred drugo svetovno vojno znašli pred vrsto zapletenih in težko rešljivih socialnih, gospodarskih, narodnih in političnih problemov. Pri soočanju z njimi jim je le redko uspelo učinkovito strniti sile, največkrat so v konfrontaciji podlegli ideološkim delitvam in polarizacijam in so se, kot je na osnovi volilnih rezultatov prepričljivo pokazal Bogo Grafenauer, še pred iztekom desetletja razdelili v dve nasprotujoči si polovici; ti sta v svojem nasprotju v veliki večini vztrajali tudi po začetku druge svetovne vojne.

gospodarsko banko, prek katere so vlagali kapital v številna industrijska podjetja in obrate v Sloveniji in drugih jugoslovanskih pokrajinah.

Katoliški tabor je svoje sile usmerjal - v okviru kulturnega boja - proti liberalizmu, »jugoslovenarstvu« in seveda proti marksizmu, pri tem pa poudarjal slovensko narodno in jezikovno samobitnost in katoliško socialno in kulturno orientacijo.

Hkrati so ga že v drugi polovici dvajsetih let pretresala notranja razhajanja, ki so dobivala v tridesetih vse pomembnejše razsežnosti. Poglavitni levi struji sta predstavljali predvsem križarsko gibanje (Križ na gori, Križ) in krščansko socialistične skupine v okviru delavske Jugoslovanske strokovne zveze (JSZ, glasilo Delavska pravica) in Krekove mladine (Ogenj krščanske socialistične mladine in Mladi plamen).

Katoliška desnica v podobi Katoliške akcije, je v odgovor na »zmote« in »kriva« pota v lastnem taboru in nasploh laizaciji časovno sledila levici. KA se je začela sistematično širiti že v prvem letu diktature leta 1929. Ker so Katoliško akcijo, zaukazano od cerkvenega načelstva in kot uradno cerkveno organizacijo, vodili tudi (dalje na str. 14)

Vladimir M. Rus Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000 (FX)

BRICKMAN & SONS FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave. 481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

Joseph L. FORTUNA

POGREBNI ZAVOD
5316 Fleet Ave. 641-0046

Moderni pogrebni zavod
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči

CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!

Visit Our Slovene American
Auto Repair Shop!
NOTTINGHAM AUTO
BODY & FRAME
Frame Straightening
Collision Repair
Painting
19425 St. Clair Avenue
Tel. 481-1337
Michael Bukovec, Owner

Ključne značilnosti slovenske politike, 1929-1955

(nadaljevanje s str. 13)

strankini ljudje, med drugimi Miha Krek, so nasprotniki političnega katolicizma gledali nanjo z nezaupanjem. Pri tem so je javno spraševali: »Ali je KA duhovni ali politični preporod?«

S papeško socialno okrožnico Quadragesimo anno sredi leta 1931 so se nasprotja v samem katoliškem taboru, pa tudi med njim in drugimi idejnopolitičnimi grupacijami na Slovenskem še poglobila, v konzervativnem delu katoliškega tabora pa je postala spet aktualna Mahničeva zahteva po »ločitvi duhov«, pri čemer so posamezniki oživljali stanovsko zamisel družbene in politične ureditve, ki naj bi bila osnova socialni obnovi družbe.

Te težnje so prihajale do izraza tudi v slovenski katoliški družboslovni misli, ki je z usmeritvijo k radikalni rekatalizaciji in avtoritarnosti v teoriji in praksi (npr. Ušeničnikova socialna akcija, povezana s Katoliško akcijo, predlagana v Delovnem programu Krščanske socialne akcije, Socialno vprašanje 1934), pozivala k dosledni stanovski družbeni členitvi kot osnovi za prihodnjo graditev stanovske družbe in države na Slovenskem.

Tako je okrožnica Quadragesimo anno poglobila razhajanja med katoliškim in drugimi političnimi tabori, obenem pa povzročila dokončno idejno diferenciacijo in politično ločitev v samih katoliških vrstah.

Krščanski socialisti, ki so na začetku tridesetih let sprejeli razredno socialistično stališče (v okvirih reformnega socializma) in to v socialnem pogledu in z ohranitvijo krščanskega etosa v verskih, kulturnih in antropoloških vprašanjih, so odklonili neokonzervativno, korporativistično papeško okrožnico. Vendar je vodstvo uradno razpuščene SLS, ki je prek svojih pomožnih organizacij in tiska kljub prepovedi še intenzivno delovala, poskušalo papeško okrožnico izrabiti za idejnopolitično discipliniranje in podreditev krščanskih socialistov, zlasti njihove najmočnejše organizacije, sindikata Jugoslovanske strokovne zveze. Pritisnilo je nanje, naj priznajo občo veljavnost okrožnice Quadragesimo anno. Krščanski socialisti so to odklonili.

Vodstvo SLS je junija 1932 poskušalo v JSZ ponovno izvesti udar, vendar mu to ni uspelo. JSZ je ohranila svoje vodstvo s Srečkom Žumrom na čelu in svojo socialistično-demokratično usmeritev. Razcep v katoliškem taboru na socialni in idejnopolitični ravni je bil dokončen. S tem je slovenski katoliški tabor samo sledil razvoju med katoličani v Evropi, ki so se že mnogo prej socialno in politično zdiferencirali in razcepili.

Konzervativno vodstvo slovenskega katoliškega tabora se

tem ni hotelo sprijazniti in je vse do konca Kraljevine Jugoslavije poskušalo vzpostaviti idejno in politično enotnost katoličanov, seveda ob svojih idejnih stališčih. To je pri krščanskih socialistih izzvalo samo še večji odpor in prispevalo k radikalizaciji njihovih socialnih in političnih stališč. V drugi polovici tridesetih let so se tako odločali celo za sodelovanje s komunisti (v okviru ljudskofrontnega gibanja).

Ob koncu tridesetih let so krščanski socialisti vseh treh organizacij (sindikata JSZ, akademski klub Zarja in Kocbekov krog okoli Dejanja) postajali vse bolj medsebojno povezani in nosilci naprednih demokratičnih socialnih pogledov, hkrati pa tudi zagovorniki jasnega narodno-političnega koncepta slovenske suverenosti.

Razkol se je še poglobil, ko je leta 1935 bivša SLS pristopila k avtoritarnemu režimu Jugoslovanske radikalne zajednice (JRZ) in vzela oblast v Sloveniji v svoje roke. S tem je pristala na nedemokratično politično igro Beograda in Stojadinovičevega režima: za vladavino v Sloveniji ni imela le-

gitimacije, saj ni imela mandata volivcev. Na majskih volitvah leta 1935 namreč ni nastopila in je Slovenija tedaj izvolila samo liberalne poslance.

SLS je v okviru režima JRZ v Sloveniji utrjevala svojo moč in ofenzivno nastopala proti liberalcem in proti marksistom. Ob poudarjanju boja za uveljavitev katolištva v vsem javnem življenju je med drugim opuščala načela demokracije, s tem da je ovirala in preprečevala delovanje liberalnih in marksističnih organizacij in jih celo ukinjala. Začuda je pustila nedotaknjeno organizacijo krščanskih socialistov.

Proti politiki Ljudske fronte, ki so jo na slovenskih tleh podpirali komunisti, je Korošec leta 1936 javno govoril, češ da se komunizmu ni treba postaviti po robu le s policijo, zapor in obsodbami, marveč je »idejo treba postaviti proti ideji«. V boj za idejo se morajo uvrstiti »Cerkev in šola, (...) politične stranke, kulturna in socialna društva ter gospodarske organizacije in celokupno njihovo članstvo«.

Glavna preokupacija stranke desnice in konzervativnega dela katoliškega tabora je

bil torej antikomunizem. In prav katoliška mladina bi morala biti »trajno mobilizirana« za boj proti komunizmu kot idejnemu, socialnemu in političnemu gibanju.

Leta 1936 se je KA z novimi pravili preoblikovala v Slovensko katoliško akcijo, ki je v svoji organizacijski strukturi in dejavnosti uveljavila t.i. »lastne organizacije« in »pomozne sile«. V slednje so bile pritegnjeni tudi množična Prosvetna zveza, Zveza fantovskih odsekov in Zveza dekliških krožkov ter katoliška in akademska društva na univerzi.

Zaradi prioritete in borbenosti je najbolj izstopala Zveza katoliških dijakov, imenovana tudi »Tomčevi mladci«. V glasilu »Mi mladi borci« so »mladci« s stališča antikomunizma in z mahničevsko zagretostjo ocenjevali slovensko družbenopolitično sceno, s tem pa povzročali zamere in netili nasprotja tudi v katoliškem taboru.

Do posebej nepomirljivih in ostrih nastopov je prihajalo med Tomčevimi mladci in študentskim klubom Straža (znanim tudi kot »Ehrlichovi stražarji«). Njihovi spori so se su-

(dalje na str. 15)

1200 let navzočnosti

(nadaljevanje s str. 12)

mašnikov). Ob stalnih administrativnih grožnjah in ovirah se je uspešno razvijal verski tisk (katoliški tednik Družina je začel izhajati leta 1952, mladinski mesečnik Ognjišče 1965...). Verouk, ki ga je država leta 1952 prepovedala v šolah, se je poučeval sprva v slabih prostorskih razmerah po cerkvah, danes pa je organizirana dobra mreža po župnijah. Cerkev je kmalu začela z različnimi tečaji (posebno usepešno za bodoče zakonce), duhovnimi vajami in sorodnimi srečanji.

Novo razmere v državi so pripomogle tudi k drugačni cerkvenopravni ureditvi Cerkev na Slovenskem. Za dele goriške nadškofije, tržaškopropske in reške škofije v tedanji Jugoslaviji je Sveti sedež imenoval posebne administratorje. Leta 1964 pa je ustanovil enotno administracijo za Slovensko Primorje.

Ob petstoletnici ljubljanske škofije jo je Janez XXIII. po višal v nadškofijo. 22. novembra 1968 je Pavel VI. ustanovil slovensko cerkveno pokrajino — metropolijo s sedežem v Ljubljani in sufraganom v Mariboru. Dokončno ureditev je dobila metropolija leta 1977, ko je bila obnovljena koprška škofija, ki obsega vse ozemlje dotedanje Administracije za Slovensko Primorje.

Novo obdobje med katoliško Cerkvijo in tedanjo socialistično samoupravno oblastjo se je začelo s prihodom dr. Alojzija Šuštarja na mesto metropolita in ljubljanskega nadškofa leta 1980. Pravo odjugo v tedanji Jugoslaviji je pomenilo njegovo prizadevanje sredi osemdesetih let za praznovanje božiča, ki se od leta 1952 ni smel javno praznovati. To je sprožilo tudi odpiranje slovenske družbe demokraciji in novo obdobje v narodnem in verskem življenju. Pastoralni zbori po posameznih škofijah so priprava na vseslovensko sinodo, ki naj bi začrtala delo Cerkev na Slovenskem v tretjem tisočletju.

Samostojna slovenska država Republika Slovenija omogoča tudi drugačno delovanje katoliške Cerkev v slovenskem narodu in večje mednarodno udejstvovanje. Pred Cerkev se postavljajo naloge duhovne in moralne prenove slovenskega ljudstva, skrb za temeljito izobraževanje in versko poglobljanje.

Zaradi nejasne zakonodaje in političnih ovir je njen sedanj gmotni položaj huda ovira pri razvijanju temeljne dobrotne, izobraževalne in kulturne dejavnosti. Kljub trenutnim oviram pa je pogled v prihodnost poln upanja, ki ga dajejo številne organizacije, srečanja, duhovni poklici, predvsem pa odprtost slovenskega človeka za Boga in duhovno življenje.

Cerkev v sedanjem svetu
Ljubljana, št. 9-10, 1995

BRALCI

AMERIŠKE DOMOVINE:
PRIPOROČAJTE NAŠ LIST!

OHIO'S LARGEST INVESTMENT FIRM IS RIGHT HERE IN LAKE COUNTY.

And the firm's name is **McDonald & Company**. Established in the 1920's, McDonald & Company is the region's largest independent investment banking and brokerage firm. Committed to the communities where its employees work and live. Driven by the notion that **the interests of its clients must always come first.**

McDonald & Company offers **Lake County investors** a full range of investment brokerage services, as well as mutual funds, professional asset management and investment banking services. It provides the **personal relationships** expected of a local firm and the considerable resources of a nationally-recognized regional investment firm. **The advantage is yours.**

Private Client Services

Stocks
Portfolio Analysis
Municipal Bonds
Mutual Funds
Money Market Funds
Unit Investment Trusts
Taxable Fixed Income Investments
MONITOR Investment Consulting Services
Annuities
Estate Planning & Insurance
McD Relationship:
Cash Management Account
Tax Advantaged Investments
Retirement Plan Consulting Services

McDonald Trust Company

Estate & Tax Planning
Trust & Estate Administration
Investment Management
IRA Rollover Accounts
Guardianship Services

Asset Management Services

S.J. Wolfe Advisory Services
Individually Managed Accounts
Traditional Equity Approach
Disciplined Equity Approach
Fixed Income Management
Balanced Fund Management
Gradison-McDonald Mutual Funds
Established Value Fund
Opportunity Value Fund
Government Income Fund
Growth & Income Fund
Intermediate Municipal Income Fund
International Fund
Ohio Tax-Free Income Fund
U.S. Government Reserves

You may obtain a prospectus containing complete information about the funds from a Gradison-McDonald Mutual Funds representative or your Investment Consultant. Read it carefully before investing.

Institutional Investor Services

Equity Sales & Trading
Research
Fixed Income Sales & Trading

Investment Banking Services

Corporate Finance
Underwriting & Private Placements
Mergers & Acquisitions
Reorganization & Bankruptcy
Financial Advisory Services
Valuation Analysis & Fairness Opinions
Estate & Tax Planning
Financial Institutions Services
Public Finance
Structured & Real Estate Finance

For more information, contact Steve Koren or Sharon Krnc Koren.

800/377-2268

216/943-8210

McDONALD & COMPANY INVESTMENTS

2550 SOM Center Road • Willoughby Hills

Member NYSE

Member SIPC

SLOVENC V ITALIJI

Manjšina potrebuje več zagona

JANEZ POVŠE
(Slovenec, 11.4.1995)

Po odzivnem skupnem javnem nastopu za ohranitev Kmečke banke v Gorici se je življenje Slovencev v Italiji nekoliko umirilo.

Podobna nihanja je pogosto opaziti; po dolgotrajnih pripravah pride najprej do skupnega slovenskega nastopa, potem pa se zadeve vrnejo v stare tire. Z drugimi besedami: potreba po drugačnem in bolj povezanem delovanju slovenske manjšine v Italiji se kaže čedalje jasneje in razvigneje.

Ni se mogoče ubraniti vtisa, da se manjšina težko dokoplje do tiste in takšne povezanosti, ki bi morala biti šele začetek pravega in učinkovitega delovanja. Nekaj podobnega se namreč dogaja tudi s skupnim predstavništvom, ki v nujnih trenutkih zaživi, nato se posamezni deli manjšine spet vrnejo na svoja parcialna izhodišča in tam vztrajajo do naslednjega dogodka, ki zahteva skupen nastop. Lahko bi tudi rekli, da je v novem času za vso manjšino koristno le tako imenovano skupno delovanje, medtem ko so vsi premori nekoristni. Zato osamljena skupna dejanja zelo hitro utonejo v preteklost in se osamijo.

O slovenskem tisku na Primorskem

V tem trenutku je med Slovenci v Italiji najbolj pereče vprašanje Primorskega dnevnika, ki je pred kratkim stavkal, ker edinemu slovenskemu dnevniku grozijo hudi denarni in posledično tudi kadrovski ukrepi. Podjetnik Carlo Melzi je prisiljen racionalizirati denar za tisk in je zato na udaru ne le Primorski dnevnik, ampak sta pod podobnimi pritiski tudi Il Piccolo in Messaggero Veneto.

Do krčenja osebja naj bi torej prišlo tudi pri navedenih italijanskih dnevnikih, kar dokazuje, da v primeru Primorskega dnevnika ne gre za politične napade na manjšino, ampak za gospodarsko logiko, ki bo opravila svoje. Projekt Republika-Primorski dnevnik je torej postavljen pod velik vprašaj.

Na pripravljalnem javnem posvetovanju v Trstu je bilo pojasnjeno, da je sodelovanje med časnikoma čedalje manj, hkrati pa naj zdaj ne bi šlo

MALI OGLASI

FOR RENT

Groewood. Double, down, 2 bdrms. Modern garage. No pets. \$440. Call 1-216-257-2888 (44-47)

samo za ohranjanje Primorskega dnevnika, ampak celo za njegov hitrejši razvoj. Komu koristijo takšne fraze, ni jasno, ker se v vseh izjavah uslužbenec Primorskega dnevnika pojavljajo bolj ali manj odkrita očitanja tistemu delu slovenske manjšine, ki naj bi bil menda proti edinemu slovenskemu dnevniku in v teh težkih trenutkih premalo sodeluje pri njegovem reševanju.

Toda nekdo bo pač moral prevzeti odgovornost za projekt Republika-Primorski dnevnik, ki je ob nastanku močno osupnil slovensko manjšino in pri katerem za del Slovencev ni bilo prostora, čeprav je bilo jasno, da bi okrog prenovljenega časopisa lahko strnili vso slovensko manjšino, ne pa da smo jo spet razdelili.

Se več, zaradi tako postavljenega projekta Republika-Primorski dnevnik je prišlo do pogovora med tednikom Katoliški glas in Novi list, da bi strnili sile na drugi strani manjšine. Zdaj sta obe strani v stiski, Primorski dnevnik z že znanimi težavami, z združevanjem tednikov Katoliški glas in Novi list pa zaradi istih dejavnikov, namreč zaradi ne-lahkih denarnih pokazateljev.

Slovenska manjšina v Italiji je torej na številnih ravneh v vmesnih položajih; kot je bilo pravkar navedeno, s tiskom, dalje s skupnim predstavništvom, ki več ne ustreza zahtevam novega časa, zaradi česar je slovenska komponenta Demokratske stranke levice izpostavila prepričanje, da so potrebne korenite spremembe. Stranka komunistične prenove je sploh zapustila skupno predstavništvo, medtem ko je Slovenska skupnost pretekli teden organizirala programsko konferenco, ki naj bi poglobila argumente za boljše notranje organiziranje manjšine.

Na pol poti je tudi celostni zaščitni zakon, ki je bil med manjšino s težavami izdelan kot osnutek in skupaj z drugimi osnutki predložen senatu. Toda dnevi so Dinijevi vladi šteti, čeprav so mu pretekli teden izglasovali zaupnico. V primeru razpustitve poslanskih zbornic bi se namreč morala, kot se je že večkrat zgodilo, vsa zadeva s temeljnim zakonom o zaščiti manjšine spet vrniti v začetek.

Z drugimi besedami: živimo v času, ko bi morala slovenska manjšina v Italiji pohiteti z iskanjem oprijemljivejših možnosti skupnega nastopa, čeprav to zaradi navajenosti na povojno obdobje nikakor ni lahko. Predsodkov in delnih interesov je še vedno veliko,

čeprav logika novega časa uči, da neki narodnostni skupnosti zdaj koristijo le celostni interesi oziroma upoštevanje vsega narodnostnega subjekta.

Ključne značilnosti...

(nadaljevanje s str. 14)

kali predvsem ob vprašanih o organiziranju katoliških študentov, katoliški enotnosti in o tem, kdo naj to enotnost uresniči. Stražarji so pri tem zavračali Tomčev »stanovski totalitarizem« in kot posebna skupina v SLS odklanjali podreitev slovenske katoliške skupnosti vodstvu Slovenske katoliške akcije.

Diferenciacija v katoliškem taboru se je poglobljala ob ocenah španske državljanske vojne, ob zaostrenih narodnih razmerah po priključitvi Avstrije nacistični Nemčiji in premaknitvi meje nemškega rajha na Karavanke; kritična razhajanja v njegovih vrstah pa so povzročale tudi Koroščeve zunanje-politične (Italiji in Nemčiji naklonjene) opredelitve. Na skupščinskih volitvah decembra 1938 je sicer SLS v okviru liste JRZ dobila 78,6% glasov, vendar so bile volitve javne.

Stališča SLS do Beograda in narodnega vprašanja so ob dejstvu, da je bila katoliška stranka najmočnejša med slovenskimi strankami, imela seveda posebno težo. Koroščevi poskusi iskanja kompromisa z Beogradom, ki so prišli do izraza že leta 1927, nato pa predvsem v času diktature, so bili na Slovenskem deležni vseplošne kritike nasprotnikov centralizma, pri čemer so bili vehementnega kritičnega vračanja deležni tudi v katoliškem taboru samem, med katoliškimi izobraženci in krščanskimi socialisti.

Prav odpor v lastnih vrstah je SLS prisilil, da je konec poletja leta 1931 odtegnila podporo režimu, se ponovno oprijela avtonomizma in prešla v opozicijo. Naslednje leto je svoje zavzemanje za slovensko avtonomijo radikalizirala z javnimi manifestacijami, ki so dosegle vrh s t.i. »Slovensko deklaracijo SLS« konec leta 1932. Ta je nosila Koroščev podpis.

»Ljubljanske punktacije«, kot so »Slovensko deklaracijo« imenovali nasprotniki, so ena najjasnejših in radikalnejših formulacij slovenskih narodopolitičnih zahtev v času Kraljevine Jugoslavije. V njej so voditelji katoliške stranke, po zgledu podobnih hrvatskih in srbskih izjav, kot dolgoročni cilj svoje politike določili Zedinjeno Slovenijo, ki naj bi v perspektivi združila ves slovenski narod ne glede na državne okvire. Večinski del slovenskega naroda, ki je živel v Jugoslaviji, bi se moral v soglasju z deklaracijo za ta ideal neprestano zavzemati, dokler ne bo uresničen. »Zato si mora ... v Jugoslaviji priboriti tak položaj, ki bo neprestano služil kot privlačna sila za ostale dele naroda, živeče v drugih državah«, so ugotavljali avtorji deklaracije.

Takšna poudarjeno nacionalna in avtonomistična usmeritev je katoliški stranki razumljivo zagotovila široko podporo med prebivalstvom in še utrdila njen položaj na Slovenskem. Toda dolgoročno, kot smo že omenili, ni vzdržala večjih preizkušenj, saj je Korošec že leta 1935 stopil v vlado Milana Stojadinovića.

Potem, ko so se po Koroščevem vstopu v Stojadinovićevo vlado s strankinim vodstvom razšli krščanskosocialni delavci, združeni v Jugoslovanski strokovni zvezi, so njihovem zgledu sledili tudi nekateri avtonomizmu in »ljubljskim punktacijam« zvesti politiki. Kocbekovo razmišljanje o Španiji, objavljeno leta 1937 v reviji Dom in svet, v katerem je kritično ocenjeval vlogo cerkve v španski družbi in med drugim opredelil herezijo kot »junaštvo prepričanih ljudi«, pa je povzročilo dokončni prelom med strankinim vodstvom in napredno katoliško inteligenco.

Po sporazumu med Hrvati in Srbi, s katerim so Hrvati leta 1939 dobili svojo banovino, je vodstvo SLS večkrat zahtevalo avtonomno banovino Slovenijo, vendar je leta 1940 te svoje zahteve zopet opustilo.

Tako je slika načrtov in predstav vodstva slovenske katoliške stranke neposredno pred drugo svetovno vojno še močno nejasna. Nekateri podatki kažejo, da je vsaj del strankinega vodstva že pred letom 1941 računal z možnim razpadom Jugoslavije in poskušal pripraviti ugodna tla za eventualno rešitev statusa Slovenije ob nemški okupaciji po slovaškem zgledu. To bi pojasnjevalo tudi poteze veljakov SLS, npr. Natlačenov odhod na pogovor z Nemci v Celje, po nemško-italijanski zasedbi slovenskega ozemlja spomladi 1941. Vsekakor pa je to vprašanje še premalo raziskano, da bi bilo mogoče o njem reči določnejšo besedo.

(nadaljevanje prihodnjič)

NOVI GROBOVI

(nadaljevanje s str. 9)

Frančiška Mlinarič

Umrla je Frančiška Mlinarič, mati Franka, 2-krat stara mati, 5-krat prastara mati. Pogreb je bil 8. novembra s sv. mašo v cerkvi sv. Vida.

Louis Milavec

Dne 2. novembra je v Lake-West bolnišnici umrl 83 let stari Louis Milavec z Eastlakea, vdovec po Josephine, roj. Semich, oče Jamesa in Marilyn LeRoy, 5-krat stari oče, brat Anthonyja, Phillipa, Harolda in Jenny Milavec (vsi že pok.), veteran 2. svetovne vojne, zaposlen 40 let pri Enameled Products, do svoje upokojitve l. 1978. Pogreb je bil 6. novembra v oskrbi zavoda Dan Cosic na Willoughby Hillsu s sv. mašo v cerkvi sv. Justina mučenca in pokopom na Vernih duš pokopališču.

Joseph J. Kuhel

Umrl je Joseph J. Kuhel,

mož Angeline, roj. Sterk, oče Josepha, Marilyn Douglas, Jamesa, Virginie Orsini, Jeromea in že pok. Joanne, 4-krat stari oče, brat Anne Pizem, Mary Papesch, Raymonda ter že pok. Anthonyja Kuhla, Angele Zust, Josephine, Edwarda, Charlesa in Dorothy Zupancic. Pogrebna sv. maša je bila 6. novembra v cerkvi sv. Kristine s pokopom na Kalvarije pokopališču.

Mary Pekol

Dne 2. novembra je umrla 100 let stara Mary Pekol, rojena Nachtigal, vdova po Petru, mati Anthonyja, Justine, Stanleya Pekay in Mildred Princic, 4-krat stara mati, 3-krat prastara mati. Pogreb je bil 6. novembra s sv. mašo v cerkvi Marije Vnebovzete in pokopom na Vernih duš pokopališču.

Ludwig Metlika

Umrl je 92 let stari Ludwig Metlika, vdovec po Margaret, roj. Hocevar, brat Mary Cerkvenik, Josepha in Ann Kutcher (vsi že pok.), stric. Pogreb je bil 4. novembra v oskrbi Želetovega zavoda na E. 152 St. s pokopom na Vernih duš pokopališču.

KOLENDAR

NOVEMBER

11. — Belokranjski klub priredi martinovanje v SND na St. Clair Ave. Igra Alpski sekret.

11. — Pevski zbor Jadran zaključuje praznovanje 75-letnice s koncertom v SDD na Waterloo Rd. Igra Don Wojtilla orkester.

12. — Prireditel ob 100. obletnici rojstva sen. Franka J. Lauscheta. V cerkvi sv. Vida in njenem avditoriju.

18. — Fantje na vasi imajo koncert v SND na St. Clair Ave.

18. in 19. — Slovesno odprtje in blagoslovitev Slovenskega kulturnega središča v Lemontu, Ill.

DECEMBER

3. — Slov. šola pri sv. Vidu priredi miklavževanje v farni dvorani. Pričetek ob 3h pop.

3. — SKD Triglav, Milwaukee, priredi miklavževanje.

9. — Miklavževanje Slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti zv. v šolski dvorani.

17. — Društvo SPB priredi božičnico v dvorani sv. Vida. Pričetek ob 2h pop.

31. — Pevski zbor Korotan priredi silvestrovanje z večerjo v Slovenskem domu na Holmes Ave. Za ples igra Alpski sekret.

— 1996 —

FEBRUAR

2., 3. in 4. — Slov. skupnost v New Yorku ima smučarski izlet s tekami v Ski Windham, NY. Informacija: Ivan Kamin: 718/424/2711.

18. — Slov. šola pri sv. Vidu postreže s kosilom v farni dvorani. Serviranje od 11. dop. do 1.30 pop.

Zelev Funeral Home

Memorial Chapel

452 E. 152 St.

Phone 481-3118

Addison Road Chapel

6502 St. Clair Ave.

Phone 361-0583

Family owned and operated since 1908

Misijonska srečanja in pomenki

1106. Urednik *Božje Besede* lazarist Tone Zrnec

je v septembru z ekipo slovenske televizije pomagal pri snemanju 10-urnega programa o življenju in delu škofa Friderika Baraga v Baragovi deželi, v škofiji Marquette, Michigan. G. Zrnec že leta zavzeto deluje pri Baragovi zadevi za njegovo proglašitev k blaženim in ima zbranega veliko gradiva in fotografij v zvezi z Baragovim življenjem in delovanjem med Indijanci v preteklem stoletju.

23. oktobra sta se za kratek obisk oglasila v Princetону o. Ivan Žužek, D.J., bivši rektor in to leto še profesor na Orientalnem inštitutu v Rimu, in njegova sestra Silva, farmaceutka iz Družbe Medicinskih sester, ki sedaj deluje v njih glavni hiši v Fox Chase pri Philadelphiji, Pa. O. Žužek je bil na konvenciji cerkvenih pravnikov iz ameriškega kontinenta v Montrealu, Quebec, in preživel nekaj ur z župnikom slovenske fare, lazarištom Francem Letonjo. O. Žužek je pred leti dal pobudo in odločilno sodeloval pri pripravi in izdaji novega cerkvenega zakonika za orientalsko Cerkev.

Po 36 letih sem si vzela 8 dni za obisk Montreala, kjer

sem med 1952 in 1959 dvakrat letno misijonaril med rojaki in preko škofa dr. Rožmana in našega provinciala Taggarta dosegel, da je bil lazarist Jože Časl poslan iz Philadelphije med rojake kot stalni duhovnik, ki je pioniril med njimi in pripravil vse za ustanovitev sedanje slovenske župnije sv. Vladimirja. Kardinal Leger je želel imeti za to faro slovenskega svetnika in Slovenci svojega še nismo imeli. Tako so vzeli ruskega.

Z vlakom smo iz Toronta šli v Montreal in bili gostoljubno sprejeti pri sobratu, župniku Francu Letonji, ki ima na Madagaskarju kar dva brata misijonarja, duhovnika Lojzeta in laika Jožeta. Dolga leta misijonskega sodelovanja v Scarboroughju sem glavni tajnici Sonji Ferjanovi obljubljal, da bo lahko obiskala Montreal in končno sem to obljubo tokrat izpolnil.

G. Letonja nas je prijazno vozil okoli mesta enkrat in zadnji večer na visok hrib sredi otoka, na katerem je Montreal zgrajen, da smo videli mesto ponoči.

En dan z avtobusom v Quebec, kjer sva si temeljito ogle-

dala razstavo dela uršulink, ki so prišle s pomočjo oo. jezuitov prve na ta kontinent v prejšnjem stoletju in ustanovile šolo za dekleta. Sestre Avguštinke pa prvo bolnišnico Hotel Dieu. Obe ustanovi sta bili prvi na tem kontinentu in Quebec City je postala prva škofija na ameriški celinii, odkoder je bila ustanovljena prva ameriška škofija v Baltimore, Maryland.

Pri uršulinkah smo videli tudi silno lepo kapelo in v imenu obiskovalcev bili opozorjeni, da je bila to poletje na obisku uršulinka Tomanova iz Ljubljane, ki poučuje kateheto na teološki fakulteti. Prišel je njen sorodnik in kaplan g. Novak mi je omenil, da je to dr. Kuk in da sestra uči s sobratom dr. Gerjonom v sporednem predmetu.

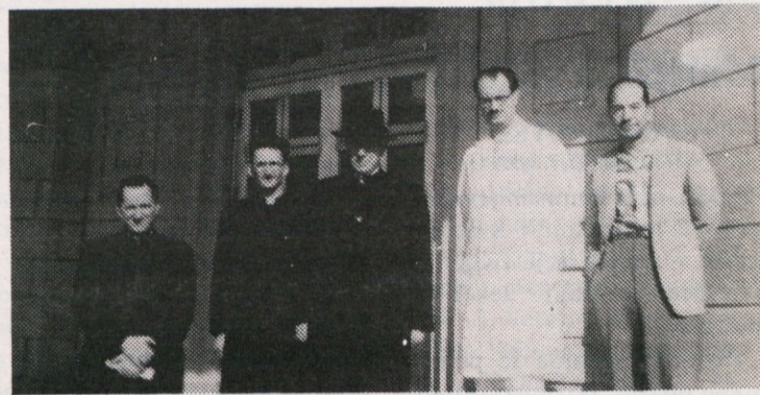
»Radio Ognjišče« je na obisku

ob prvi obletnici obstoja ravno prišlo s svojo skupino v Montreal za koncert v župnijski dvorani 12. oktobra. Srečal sem se z glavnim in odgovornim urednikom, duhovnikom mariborske škofije Francim Trstenjakom, ki me je prosil za intervju za oddajo v Sloveniji. Prijazni in priljubljeni Marjan Šneberger s Ptuja je na traku intervju posnel v 70 minutah.

G. Trstenjak je omenil, da je po najnovejših statistikah sedaj Ognjišče v Sloveniji druga najbolj poslušana radio oddaja, takoj za Valom 202.

Razgovarjali smo se o »Prijateljih Ognjišča«, ki jih imajo sedaj precej nad 4000, a bi jih potrebovali vsaj 10000 za redno pomoč 100 SIT na mesec, da bi lahko mirno in nemoteno delovali in vpliv radia širili in poglobljali ter boljšali. Obljubil sem mu, da bom preko MSIP sodelujočim v MZA to zadevo toplo priporočil. Naslov: Radio Ognjišče, Studio Ljubljana, Štula 23, p.p. 40. 61210 Ljubljana-Sentvid, Slovenia, Europe.

Kdor želi postati član kluba »Prijatelji Ognjišča«, se obveže v Sloveniji darovati meseč-

Škof dr. Alojzij Šuštar in misijonar Wolbang. Obisk rojaka v sanatoriju za tuberkulozo v Macamiku, Quebec, leta 1956.

no ali skupaj za več mesecev ali celo leto, po 500 slovenskih tolarjev na mesec. To bi bilo za nas tu v ZDA malce več kot \$4 na mesec, v Kanadi pa okoli \$5.50.

Sam sem takoj pristopil in sem o tem iz pisanja v mesečniku Ognjišče že bil informiran. Priporočam toplo ta podvig vsem sodelujočim in prosim, da bi se kmalu javili tisti, ki jim je stvar pri srcu. Radio Ognjišče sedaj posluša že veliko rojakov v domovini in tudi na ta način se širi vera in ljubezen do lepe naše domovine.

Sklenil sem, da nekaj ožjih sodelavcev MZA kar sam vključim, kot Štefana Novaka in ženo Ano iz Scarborough, Julko Zarnik istotam, Sonjo Ferjan in Vido Wolbang iz Ljubljane. Pa morda še koga, ki ima za delo MZA velike zasluge skozi dolga leta.

Morda bi v naših MZA

odsekih vodilni še osebno priporočili zadevo, da jim priskočimo na pomoč, ko se Radio Ognjišče razvija, saj je ravno začetku oktobra poteklo šele prvo leto, odkar je začelo delovati. Katoliška televizija se pa tudi pripravlja, menda že za čas pred božičem, a to je poglavje zase. Trenutno lahko Radio Ognjišče podpremo, ko pomoč za nadaljno rast potrebuje in je najbolj koristna in dobrodošla.

Radio Ognjišče bo od nas

od časa do časa dobilo, kar se zanje nabere. Bodimo velikodušni in darujmo malo več, če zmoremo, da tudi tej važni zadevi za zdravje in rast slovenskih občil v komunikacijah, ko se iz otroštva polagoma razvija v zdravo katoliško ustanovo. V vodstvu so predani ljudje in ko enkrat z njimi govoriš, hitro lahko ugotoviš, da vedo kaj delajo in kam gredo.

Poglejte, kako Krekova banka v Sloveniji lepo napreduje, da je že na 14. mestu med 30 slovenskimi bankami. Tolažba, ko slišimo toliko o goljufijah in kraji vsa ta leta, ko smo vsi zunaj mislili, kako bo v Sloveniji lepo, pa doživljamo prehod in postopanje vodilnih, ki priča, da je »nekaj gnilega v deželi Danski«.

Medtem so začele prihajati že šolnine za bogoslovce v misijonih in Sloveniji. V bogoslovje v Ljubljani je v prvi letnik vstopilo 8 kandidatov, dva za koprsko škofijo in 1 za Beograd.

Rev. Charles Wolbang CM
St. Joseph's Seminary
65 Mapleton Rd. P.O. Box 807
Plainsboro, NJ 08536-0807
Telefon: 609-520-8839
Fax: 609-452-2851

Rojaki! Priporočajte Ameriško Domovino svojim slovenskim prijateljem in znancem!

Pred nedavnim umrli g. Roman Švajger z otroci. Fotografija iz julija 1965 ob obisku č.g. Wolbanga v Clevelandu. Prejeto po pošti prepozno za objavo v MSIP 1105 pretekli teden.

Z A S L U Ž I T E S I
M I L I J O N E.
I Z K U Š N J E N I S O
N U J N E.

All it takes to win Super Lotto is luck! And with at least four million at stake every Wednesday and Saturday, isn't it worth a buck to try your luck?

FEEL LUCKY TODAY?

The Ohio Lottery Commission is an equal opportunity employer and service provider.

In Loving Memory

Dear Husband, Father, Grandfather and Brother

Joseph Godec Jr.

Passed away November 9, 1991

Sadly missed by wife: Eleanor;
children: Judy, Janet and Ron;
son-in-law Bill;
grandchildren: Stacey, Kelly, Heather, and Courtney;
and sister: Julia Sabbatis

Wickliffe, O., Nov. 9, 1995